

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.

Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA ANTRADIENIAIS IR
PENKTADIENIAIS

EINA NUO 1915 METŲ

SOUTH BOSTON, MASS., ŠVENTŲJŲ METŲ SPALIŲ-OCTOBER, 16 D., 1934 M., No. 80.

KAINA 5 CENTAI

Lietuvių Katalikų Išeivijos Vadų Seimą Sveikiname

Šiandien, spalio 16 d., Marianopolio Kolegijoje, Thompson, Conn. įvyksta mūsų išeivijos vadų, Kunigų Vienybės Seimas, kuriame dalyvauja ką tik iš Lietuvos atvykęs J. E. Vyskupas Teofilus Matulionis. Ši Seimą lietuviai katalikai, ypač darbininkai, susibūrę i Lietuvių Darbininkų Sąjungą, nuoširdžiai sveikina.

Ruošiamas Skridimas Iš Kauno į Pietų Ameriką

Lietuvos aviacijos at-sargos leitenantai Vladas Adomavičius ir Kazys Li-sauskas paskelbė atsišau-kimą į Lietuvos visuome-nę, prašydami paremti jų sumanytą skridimą iš Kau-no į Pietų Ameriką. Jiedu, būdami patyrę lakūnai, žada Lietuvą neapvilti. At-sišaukime sakoma, jog lie-tuviai per daug išaugo ir subrendo, kad tenkintųsi kitų tautų rykiuotėje pas-kutinėmis eilėmis, tad ir šių metų Lietuvos karo es-kadrilės triumfališka ke-lionė aplink Europą įrodė, kad Lietuva išaugino jė-gas, galinčias būti pavyz-džiu didelėms ir materi-jaiškai pajėgesnėms tau-toms. Toliau nurodo, kad šis skridimas turi aukštą tikslą aplankyti Pietų A-

merikoje mūsų išeivių naujokynus, sustiprinti jų dviasią bei ryšius su tėvy-ne ir pakelti jų vardą bei garbę svetimuose kraštuose tarpe svetimtaučių, kad mūsų vargingiems bro-liams išeivijoje būtų mo-rališkai ir materiališkai lengviau išgyventi. Skridi-mo maršrutas nurodomas: Kaunas — St. Louis — 6000 kilometrų, ir iš Louis per Atlanto vandenyną 3160 kilometrų į Natą; Pietų Amerikoje. Lakūnai numatą, kad skridimui reikės ne daugiau, kaip 60.000 litų. Lėktuvą galima esą pirkti iš skaičiaus tų džiū didelėms ir materi-jaiškai pajėgesnėms tau-toms. Toliau nurodo, kad šis skridimas turi aukštą tikslą aplankyti Pietų A-

150,000 VYRŲ PRIĖMĖ ŠV. KOMUNIJĄ

Buenos Aires, — Spalio 12, virš 150,000 vyrų, Eu-charistinio Kongreso daly-vių šį rytą, priėmė Šv. Ko-muniją didžiulėje iškilmė-se atvirame ore, kurios prasidėjo Plaza Mayo vi-durnakty.

Eugenio Kardinas Pa-celli, Vatikano Valstybės sekretorius ir Šv. Tėvo specialus Kongresui atsto-vas su kitais penkliais kar-dinolas dalyvavo šiose iš-kilmėse.

DRAMBLIŲ VEŽĖ ORLAIVIŲ

New York — Jauną drambliuką sveriantį 200 svarų išsiuntė iš čia į St. Louis, Mo., zoologiškąjį sodą orlaiviu, nes kelionė traukiniu buvo skaitoma pavojingesnė jaunam drambliukui negu orlaiviu.

Iowa City, Iowa — Du žmonės žuvo, du pavojin-gai sužeisti, o 6 lengviau sužeisti, kuomet keleivinis traukinys, važiuojęs Chica-gon, nubėgo nuo rėlių.

ITALIJA DAVUS PRIE-GLAUDĄ TERORIS-TAMS

Paryžius — Mažoji Entantė susirinks Belgrade svarstyti ir išspręsti kaip panaikinti Balkanų terori-stų būrius, kurie savo są-raše turi pažymėję ir dau-giau valstybės vadų nužū-dymui.

Mažoji Entantė planuoja įduoti Tautų Lygai reika-lavimą tuoju sušaukti specialę sesiją, kur netie-sioginiai bus įvelta Italija ir Vengrija dėl nužudymo karaliaus Aleksandro.

Gerb. Klebonų Dėmesiui

Turime gražių Uždušinei Dienai Konvertų ir La-pelių su lietuviškais parašais. Kainos labai priei-namos. Su lapeliais ir persiuntimu tik:

Už 300.....	\$2.75
Už 500.....	\$3.25
Už 1000.....	\$4.50
Už 1500.....	\$6.00
Už 2000.....	\$7.75

Malonėkite siųsti užsakymus,

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

107,000 VAIKUČIŲ PRIE-MĖ KOMUNIJĄ

Buenos Aires, Argenti-na, — Spalio 11 d. Paler-mo Parke, kurs yra kaip ir Katedra 32 Eucharisti-niam Kongresui, 107,000 vaikučių maldingai prie-mė šv. komuniją, kurią dalino 250 kunigų.

Šventojo Tėvo atstovas Kardinas Pacelli palai-mino vaikučius ir jų tėve-lius.

PAVOGĖ ŽMOGAUS ŠIRDĮ

Chicago — Spalio 10 — Zabel Hartie pranešė poli-cijai, kad vagis išdaužęs jo automobiliaus langą ir pavogęs šiuos daiktus: žmogaus širdį, dvi bonkas su augalais ir gyviais, žmo-gaus galvos kiaušą (kau-kuolę) šešias jaknų šak-nis, karvelio skeletą (griaučius) ir vieną varlę. Didžiumą šių daiktų buvę apmerkti tam tikrame skystime ir visi jie buvę del muziejaus.

UŽDRAUDĖ IŠVEŽTI ŽUDYNIŲ FILMAS

Nužudytojo Jugoslavijos karaliaus Aleksandro at-vykstant į Marseilles lau-kė ne tik Prancūzijos Vy-riausybės atstovai, bet daugelis fotografų ir gar-sinių filmų operatorių, ku-rių tikslas buvo nufilmuo-ti iškilmingą karaliaus su-tikimą. Filmuojant įvyko baisioji, jau visiems žino-ma tragedija — karaliaus ir ministerio Barthou nu-žudymas. Tuo filmos pasi-darė begalo įdomios ir brangios. Bet Prancūzijos valdžia tas filmas uždrau-dė išvežti ir jas konfiska-vo.

SUGAVO PUSDOLERIŲ DIRBĖJUS

Berkley, Mass. — Šiomis dienomis policija susekė netikrų pusdolerių dirbtu-vę ir areštavo jų dirbėjus. Areštavo Louis White, 36 m. amžiaus ir George A. Lenzi, 26 m. amžiaus. Poli-cija rado gerai įrengta dirbtuvę. PUSDOLERIUS DIRBO IŠ ŠVINO, apdengdami si-dabrą. Jie rado netikrų pusdolerių \$15.00 sumoje.

SUIMTAS KUN. ŽEIDYS

Vilniaus spauda prane-ša, kad šiomis dienomis lenkų policija suėmė Link-menų kleboną kun. Zigimą Žeidį. Lenkų spauda pažy-mi, kad kun. Žeidžio suė-mimas rišamas su kažko-kiu politišku veikimu, ta-čiau tikrųjų priežasčių tuo tarpu nežinoma. Suimtas yra laikomas švencionių kalėjime.

EUCARISTINIS KON-GRESAS UŽ TAIKĄ PASAULY

Buenos Aires, Argentina — Spalio 10 d., atidarant 32-ąjį tarptautinį Eucha-ristinį Kongresą, Popie-žiaus atstovas J. E. Kardi-nolas Pacelli pasakė turingą pamokslą apie taiką pasauly, sukalbėjo maldą už taiką ir ragino visą pa-saulį dirbti, kad visos kliu-tys, trukdančios įgyven-dinti taiką, būtų pašalini-tos.

J. E. Kardinas Pacelli pareiškė: "Klupojant prieš nekalčiausiąją Eucharisti-ją, iš kiekvienos širdies tu-ri pasireikšti karštas ben-dras šauksmas viso pasau-lio žmonių kalbomis: Jė-zau Kristau, taikos Kara-liau, suteik tikrąją taiką pasauliui!"

Kardinolo kalba buvo leidžiama garsiakalbiais. Jis kalbėjo ispaniškai. Palermo parkas, kurio didumas yra 1400 akierių, buvo pilnas žmonių. Pa-maldų centras buvo prie apšviesto balto kryžiaus, 105 pėdų aukštumo, apie kuri yra suola dėl 250,000 žmonių. Visi suolai buvo užimti ir dar šimtai stovė-jo.

Iškilmingų šv. mišių me-tu giedojo 500 giesminin-kų choras.

Šiurpulingas Mainierių Streikas

PECS, Vengrija, —Tuk-stantis du šimtai mainie-rių užsidarę kasyklose, pa-skelbė streiką. Jie reika-lauja pakelti algas iki tri-jų ir pusę dolerio į savaitę. Lig šiol jie gaudavo tik a-pie du dolerius į savaitę.

Be maisto, be vandens, tvankiame ore jie jau streikuoja nuo penktadie-nio. Mainieriai nutarė ver-tėti mirtį požemy, negu badauti visą gyvenimą.

Sakoma, kad jei strei-kieriai dar išbus 24 valan-das požemiuose, jie visi mirs. Spalio 15 d. tukstan-tis mainierių, vadovaujant kunigui, norėjo įsiveržti į kasyklą ir kartu su strei-kuojančiais darbininkais mirti, bet juos kariuomenė sulaukė ir išsklaidė.

Tai baisus įvykis, kokio pasaulis tur būti nėra gir-dėjęs.

"Žinokite, kiekvienas katalikas, kurs be reikalo perka, skaito, namuose laiko blogą laikraštį ar knygą, ne tik nusideda Bažnyčios įsaky-mams ir turi per išpažintį nuodėmę pasisakyti, bet ir patampa katalikybės reika-lų išdavėjas, didinąs priešų jėgas." —
Pamevėžio vysk. Paltarokas.

Šv. Tėvas Per Radio Laimi-no Eucharistinio Kongreso Dalyvius

LATVIJA ATSAUKĖ PREKYBOS SUTARTIS SU LIETUVA

Kaunas —Latvių vyriausybė per latvių pasiuntiny-bę Kaune Lietuvos vyriausybei pranešė,

kad atšaukia 1933 metų gruodžio 1 d. sudarytas ir tų pat metų gruodžio 21 d. įsigaliojusias pre-kybos ir mažojo susisie-kimo sutartis su Lietu-va... Atšauktosios su-tartys nustos veikusias šių metų gruodžio 21 d.

Atšaukimas motyvuojamas tuo, kad, šių sutarčių tvarkoma, Lietuvos ir Laf-vijos prekyba per šių me-tų pirmą pusmetį buvusi nuostolinga Latvijai, nors sutarčių tikslas buvęs iš-laikyti abipusių mainų pu-siausvyrą. Iš antros pusės, mažojo pasienio susisieki-mo sutartis, Latvijos vy-riausybės nuomone, suda-riusi sąlygas išsiplėsti spekuliacinei prekybai, ku-ri pradėjusi dezorganizuo-ti Latvijos vidaus rinką.

Kaip "Eltai" teko patir-ti, pradžioje tikrai buvęs Lietuvos aktyvas, dėl grie-žtos importo ir devizų kont-rolės Latvijoje taikymo Lietuvos prekėms nuosek-liai mažėjo (sausio mėn. 538.000 litų, birželio mėn. 47.000 litų) ir liepos mėn. jau virto pasyvu (—108.000 litų.). Pasienio preky-bos pasyvas Lietuvai per šių metų 8 mėnesius suda-ro 203.000 litų.

Atšaukdama sakytašias sutartis, Latvijos vyriausybė drauge pabrėžia nor-malios prekybos raidos svarbumą tarp Lietuvos ir Latvijos ir siūlo neatidė-liojant pradėti derybas naujai ekonominių santy-kių bazei tarp abiejų kra-ištų surasti.

ARESTAVO DU KARA-LIAUS ŽUDIKO DRAU-GUS

Paryžius — Šiomis die-nomis policija suėmė du į-tariamus asmenys Jugos-lavijos karaliaus nužudy-me. Areštuotieji savo tik-rų pavardžių nepasako, bet jų pasuose pažymėta: Novak ir Benes, bet pasai suklustuoti.

Abu suimtieji bandė pa-bėgti į Šveicariją. Trečia-sis pabėgo. Suimtieji esą kroatai.

"Geras katalikiškas laik-raštis yra nuolatinė misi-ja". —

Vatikanas — Spalio 14 d., iškilmingomis pontifi-kalėmis mišiomis, pamal-domis ir milžiniška proce-sija užsibaigė 32-sis tarp-tautinis Eucharistinis Kon-gresas, Buene Aires, Ar-gentinoje.

Šv. Tėvas pasakė pamok-slą per radio iš Vatikano šimtams tukstančių žmo-nių, dalyvaujantiems Eu-charistiniame Kongrese ir visiems, kurie tik turi trumpųjų bangų radio aparatus.

Kaip Jo atstovas Kardi-nolas Pacelli kalbėjo apie

taiką, taip ir šv. Tėvas priminęs nužudymą kara-liaus Aleksandro ir minis-terio Barthou, pareiškė, kad tikrą taiką galima ra-siti tik Kristaus karalystė-je.

Po pamokslų šv. Tėvas palaimino Eucharistinį Kongreso dalyvius.

Eucharistinio Kongreso užbaigimo pamaldose, Pa-lermo parke, Buenos Aires dalyvavo daugiau kaip mi-lijonas žmonių. Milijoninė minia labai aiškiai girdė-jo šv. Tėvo pamokslą per radio iš Vatikano.

Darbininkai Lai-mėjo Kovą

Gavo 30 val. darbo savaitę, padidintas algas ir kitas koncesijas

San Francisco, Cal. — Spalio 13, — Prezidento Rooseveltto sudarytoji Tautinė Prieplaukų Darbi-ninkų Arbitracijos Komisi-ja paskelbė savo nuos-prendį, kuris suteikė dide-lio džiaugsmo 12,000 prie-plaukų darbininkams prie Pacifiko. Minėta Komisija buvo sudaryta praėjus va-sarą laike laivų darbinin-kų streiko, kuris tęsėsi per 80 dienų ir kuris buvo iš-sivystęs net į pusiau gene-ralį streiką.

Komisijos nuosprendis suteikia darbininkams pa-matinį atlyginimą 95 cen-tusų į valandą ir \$1.40 į va-landą už viršlaikį (overti-me); įveda 5 dienų darbo savaitę po 6 val. dienoje ir duoda teisę paskirti savo pasiuntinį, kuris samdymo biūruose kiekviename uos-te greitai išspręstų įvai-rius klausimus.

Pastaroji privilegija, kaip kurių skaitoma svarbiausia, nes duodanti In-ternational Longshore-men's Association tiesioginę ir absoliutę kontrolę darbininkų samdymo biu-rams, kas ir buvęs vienas iš svarbiausių unijos rei-kalavimų.

Taipgi sudaroma komisi-ja iš lygaus skaičiaus na-rių, nuo darbininkų ir dar-bdavių, kuriai pavedama išspręsti visus kilstančius nesusipratimus tarp dar-bdavių ir darbininkų iki pa-sirašytoji sutartis bus ga-lėje, t. y. iki rugpjūčio 30, 1935.

Amerikos Darbo Federa-

cijos Prezidentas William Green, pareiškė, kad šis, Arbitracijos Komisijos nu-sprendis, suteikiantis dar-bininkams viršminėtas pri- vilegijas esąs didelis orga-nizuotų darbininkų laimė-jimas.

SUMAŽINO DARBO VALANDAS

Washington, — Spalio 13 — Prezidento Rooseveltto įsakymu, tapo sumažintos darbo valandos tekstilės darbininkams. Vietoje dir-busių 40 val. savaitėje, te-dirbs tik 36 val., bet atly-ginimą gaus tokį pat, kokį gaudavo už 40 valandų.

Šį darbo savaitės valan-dų sutrumpinimą Prezi-dentas paskelbė, pasirem-damas NRA. paskirtosios neutralios komisijos ra-portu ir patarimu.

Šis valandų sutrumpini-mas duos darbo mažiau-siai 10,000 bedarbių.

TUKSTANČIAI KLAUSE-SI ARKIVYSKUPO FASOLINO

Buenos Aires, Argentina — Šeštadienį, spalio 13 d., tukstančiai maldininkų klausėsi turiningo J. E. Arkivyskupo Fasolino, Santa Fe, Argentinos arkivyskupijos Ganytojo, pamokslų, kuri pasakė prieš užbaigiant tarptau-tinį Eucharistinį Kongre-są.

J. E. Arkivyskupas Fa-solino kalbėjo temoje: "Kristus Karalius Lotinų Amerikoje ir ypatingai Argentinos respublikos istorijoje".

VIETINĖS ŽINIOS

MOTERŲ MISIJOS UŽSIBAIGĖ

Sekmadienį, spalio 14 d., Šv. Petro lietuvių par. bažnyčioje užsibaigė Tėvų Jėzuitų: Mešlio ir Aukštikalnio skelbiamos misijos moterims.

Moterys per visą savaitę gausiai lankėsi ir atydziai klausėsi pamokslų ir naujosios Dievo malonės. Ypatingai užbaigimo dienoje moterys netilpo bažnyčioje.

Pirmadienio vakare, spalio 15 d. prasidėjo misijos vyrams.

VIŠIA PADĖKA

Reikiame nuoširdžią padėką mūsų priėmimo ir karalių rengėjams ir visiems dalyviams.

Jūsų visų draugiškumas ir nuoširdumas, parodytas tame vakarėly, pasiliks ilgai mūsų atmintyje ir širdyse. Dar kartą tariame visiems dėkui.

Marija Juškenė
ir
Rapolas Juška

LAIMINGAI SUGRĮŽO IŠ LIETUVOS

Ponia Zofija Motėjunienė, gyv. 45 Roseclair St., Dorchester, Mass., kurios sūnus mokosi misionierių pasionistų kunigų vienuolyne ir kuri uoliai remia Šv. Petro parapiją, laimingai grįžo iš Lietuvos spalio 2 d.

Grįžo pailsėjusi, sveika ir kupina gražių išpuodžių. Viešėjo Smalių kaime, Joniškės parapijoje pas savo seserį Kavaliauskienę. Ji lankėsi Kaune, Šiauliuose, Šilavoje, Subačiuje, Vabalninke, Kretingoje ir K. Gražiausius išpuodžius parsivežė iš Eucharistinio Kongreso ir Šilavos atlaidų. Mačiusi Magdę Lazdinaitę, pasveikusi J. B. Laučką ir daugybę kitų So. Bostoniečių pažįstamų. Linki visiems lietuviams, nors retkarčiais, atlankyti Lietuvą.

EX-MAYORAS CURLEY GAVO ANTRĄ GRASINANTĮ LAIŠKĄ

Šiomis dienomis ex-mayoras James M. Curley gavo antrą, grasinantį laišką, jei jis nepadės \$5,000 prieky 11 Beacon St., Bostone.

Abu laiškai turi policiją ir taikosi sugauti jų rašėją. Kartą policijos agentai buvo nunešę tuščią bakselį ir padėję prie 11 Beacon St., bet niekas nepasirodė ja pasirašyti. Spėjama, kad koks nepilnaprotis rašinėja ir gasdina demokratų kandidatą į gubernatorių James M. Curley.

DEMOKRATAI IŠSIRINKKO NAUJĄ PIRMININKĄ

Massachusetts valstybės demokratų partijos pirminku išrinktas Charles H.

McGlue, gyv. Marlboro St., Boston, Curley gubernatoriškos kampanijos vedėjas.

MAJORAS WASHINGTON

Bostono Majoras Mansfield šiomis dienomis lankėsi Washingtone ir ten tarėsi su Federal Relief administratorium Harry L. Hopkins apie Bostono bedarbių šelpimo reikalus.

BALSUOTOJŲ SKAITLINĖ BOSTONE PAAUGO

Bostono užsiregistravusių balsuotojų skaičius jau pralenkė visus senesnius rekordus. Aną dieną užsiregistravusių balsavimui piliečių skaičius pasiekė net 305,573. Pirmo to, augščiausia skaitlinė buvo pasiekta 1932 m., kuomet užsiregistravusių buvo 304,664.

Kad palyginus registraciją neužsiregistravusių piliečių, City Hall registracijos skyrius bus atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakare. Registracija del ateinančių balsavimų baigsis trečiadienio vakare, spalio 17 d. Todėl, visi nesiregistravusieji suskubkite iki to laiko užsiregistruoti, kad galėtumėte dalyvauti sekančiuose gubernatoriaus ir kitų valdininkų rinkimuose.

LENKAS VOGĖ SMUKAS

Policija sučiupo lenką, tūlą Michael Bankovskį, gyvenantį 34 Washburn St., So. Bostone, kurio specialybė buvo vogti smuikas. Jis prisipažino pavogęs 15 brangių smuikų ir 3 saksoponus. Pavogtas smuikas užst aty davo pawn - šapėse ir gaudavo po \$5 ir \$10.00 už brangias kelių šimtų dolerių vertės smuikas. Bankovskis išamato yra smuikininkas ir buvęs net orkestrų vedėjas.

PASIDAIRIUS PO SOUTH BOSTONĄ

Susitarė Apsivesti Laurinas K. Sindaravičius, 173 West Second St., su p-le Terėse Permainaite, gyv. 173 W. 2nd St.; Vincetas Keris, gyv. 324 East Ninth St., su p-le Veronika Strakauskaite, gyv. 287 W. 5th St.

Automobilius Nelaimė
Antanas Gaputis, žymus parašiutininkas, važiuo nauju Chevrolet automobiliu ir susimušė su vaikėžu senu "laužu" prie kampo H ir East Sixth gatvių. Naujasis automobilis gana smarkiai apdaužytas, bet p. Gaputis išliko sveikas. Ona Armonaitė, gyv. 433 East Sixth St., yra šio nelaimingo "Chevrolet" savininkė.

DAKTARAI

DR. ROGER J. ABIZAID

Tel. Devonshire 7906
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-8 P. M.
3 Malden Street,
Boston

Tel. So. Boston 0823

LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVICIUS)
525 E. Broadway, S. Boston
Ofiso Valandos
Nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1.30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subotas vakarais ir nedėdiniomis, taigpi seredomis nuo 12-tos dieng uždarytas.
Taigpi nuimu ir X-Ray

Lietuvis Dantistas
DR. S. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
Tel. So. Boston 2300
414 Broadway, So. Boston
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1.30 iki 5.30 po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakare. Šventą dieną pagal susitarimą.

Tel. So. Boston 2680
Lietuvis Dantistas
A. L. KAPOČIUS
251 W. Broadway, So. Boston
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1.30 iki 6 ir nuo 6.30 iki 9 v. v. Seredomis nuo 9 iki 12 v. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare. Nedėdiniomis nuo 9 iki 12 val. dieną. (pagal sutartį)

Tel. So. Boston 0270
DR. JOHN M. DONNELL
Kalba Lietuviškai
Ofiso Valandos:
Nuo 8 iki 10 val. rytai;
nuo 1 iki 3 val. po pietų;
nuo 6.30 iki 8 val. vakar.
536 Broadway, So. Boston

Tel. Porter 3789
JOHN REPSHIS, M. D.
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8
278 Harvard Street,
kamp. Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.

ninkė. Visgi, nors vaikėžu "laužas" ir buvo gal kokios 15 metų senumo, bet jo vairuotojai juo galėjo važiuoti, o paliko naująjį karą apdaužytą.

2,500,000 DOLERIŲ DAUGIAU BOSTONUI

Miesto kolektočius John F. Doherty praneša, kad šimet Bostonas iškolektavo \$2,500,000 daugiau taksų, negu pernai tuo pačiu laiku. Rugsėjo mėnesiui pasibaigus 1933 metais, miestas iškolektavo taksų viso \$32,500,000, o šimet tuom pačiu laiku net -35,000,000.00.

Altoriaus Veikimas

Mūsų altoristai ruošiasi prie sunkaus žieminio maršruto: turės "centinį jormarką", idomumų vakarėlių, ir tt. Altoristai nori užsidirbti dėl vasarinės kempės, kur jie galėtų pailsėti.

Pranelis

Tikrą draugą per sielvar-
tą pažinsi. Ennius.

IVAIRIOS ŽINIOS

MONTREALIO STEBULINGAS VYRAS

Pasaulinis broliukas vienuolis Andriejus Montrealy, vadinamas "Stebulingu Vyru", pradėjo 90 gyvenimo metus. Jis nieko neturėdamas, tik savo vyresniųjų sutikimą gavęs, pastatė garsią Šv. Juozapo šventovę ant Mount Royal. Ten įvyksta didelių pagijimų. Iš visos Amerikos kas metai tūkstančiai žmonių lanko šventovę. Brolis Andriejus jaunystėje buvo tiek sveikata silpnas, kad nei pradžios mokyklos nelankė. Troško būt kunigu, bet negalėjo. Istojo į vienuolyną ir pasitė vieną garsiausią Šiaurės Amerikoje šventovių. Jo sukaktį minėjo įvairių šalių žmonės, siuntė sveikinimus.

LIETUVA SUDARĖ PREKYBOS SUTARTĮ SU DANIJĄ

Ligi šiol Lietuva su Danija pastovios prekybos sutarties neturėjo. Prekių pasikeitimai būdavo daromi tik privačių pirklių iniciatyva be jokios valstybinės apsaugos. Tuo tarpu Lietuvai su Danija, nežiūrint, kad jų kraštų ūkis labai panašus yra, yra prekių, kuriomis be jokių sunkumų galima pasikeisti. Paskutiniaisiais metais ir Lietuvos prekybos apyvarta su Danija vis mažėjo.

Ligi šiol Lietuva į Daniją įveždavo tik arklus, o danai Lietuvon daugiau siai cementą. Tačiau danai iš įvairių kraštų įsiveža miško medžiagos, faneros, daug javy, žalios odos, sėklos, kvietinių miltų, linų sėmenų, žarnų, galvijų odos ir kitų prekių. Tų prekių įvežimas Danijos prekybos balanse sudaro dideles pozicijas. Išvardintose prekės yra kaip tik tos pačios, kurias Lietuva išveža į kitus kraštus.

Lietuva iš Danijos be cemento beveik nieko neįsiveždavo. Tuo tarpu danai išveža anglių aliejų, išdirbtas odas, įvairias trašas, gyvulių riebalus, radio aparatus, įvairias žemės ūkio mašinas, metalo pramonės dirbinius ir kitas prekes. Šios prekės, kaip tik ir yra tos pačios, kurias Lietuva turi įvežti iš kitų kraštų.

Abi valstybės matydamos savo gaminiam rinką, ilgai nedelsdamos, ryžosi sudaryti pastovią prekybos sutartį. Tuo tikslu neseniai buvo Danijon nuvykę Lietuvos atstovai, kurie ir vedė sakyta derybas. Tų derybų uždavinys buvo abipusiškai išsiaiškinti išvežimo ir įvežimo galimumus ir padidinti tarp abiejų kraštų prekybos apyvartą. Šiomis derybomis abi valstybės pasiekė daug naujo. Tačiau suprantama, kad naujajai prekei reikia rinkoje ilgesnio bandomojo laiko. Todėl šiandien ką nors konkrečiai pasakyti apie

įvykusį tarp Lietuvos ir Danijos prekybinį susitarimą būtų labai sunku.

Šios prekybos sutarties teigiami vaisiai bus tie, kad viena šalis parodys nemažą susidomėjimą kita ir darys tinkamo palankumo. Kol kas prekybos sutartis su Danija sudaryta vienieriems metams. Jeigu neatsiras ypatingų prieštaravimų, tai ji galės būti pratęsta ir toliau. Prekybos sutartis jau pasirašyta ir šiomis dienomis pradėjo veikti. Tsb.

PREZIDENTO ŽMONAI 50 METŲ

Spalio 11 d., Jungt. Valstybių prezidento žmonai Anna Eleanor Roosevelt sukako 50 metų amžiaus. Aukštoji Ponia pasižymi dideliu veiklumu ir paprastumu. Užauginusi nemažą šeimyną ji ir dabar nepasitenkina nuveiktais darbais, bet aktyviai darbuojasi socialėje dirvoje su tikslu prisidėti prie gerinimo socialės tvarkos.

POLICISTAS PAŠOVĖ DU BANDITU

Lawrence, Mass. — Spalio 10, du danditai įėjė į bolinę 354 Common St., pačiame biznio centre, padarė "hold-up" visiems ten

esantiems. Vienam klientui, nepastebėtam pasisekė pasprukti. Davė žinią grįžtančiam iš tarnybos policijantui Joseph R. Maroney. Policijantui įėjus banditai į jį pradėjo šaudyti, bet jis greit užlindo už pečiaus ir atsakė revolverio šūviais. Kadangi jis esąs geriausias Lawrence policijos šaulys, tai jo šūviai pataikė į abu banditus, kurie tapo sunkiai sužeisti ir nugabenti į ligoninę. Laikė šio susišaudymo kelios dešimtys žmonių — bolinės klientų buvo dideliame išgastyje.

11 PROTOKOLŲ

už "nešvarumą" gavo nepanorėjęs lenkams išnuomoti patalpos Margionių km. Marcinkonių val. ūkininkas K. Gudelis. Jis buvo 12 kartų pačiu darbynečiu kviestas 10 kilometrų valsciūn tartis tuo reikalu. Ir kad ne jo užsispyrimas, šiandien Margionyse jau būtų lenkų valdiškoji mokykla, o "Rytui" tektų iš ten kraustyti. Tad nors Gudeliui ir klius už "kiemo nešvarumą", bet jis gali drąsiai žiūrėti kaimynams į akis, savo garbės, savo lietuviškos nepardavęs. Lenkai jam už namą siūlė net 400 l. nuomos, bet nesugundė. Dabar jame toliau moksytis lietuvaite Sukackienė.

Tinginytė — jauno žmogaus kapai. M. Sigurni.

Namai ir Biznis

Retai taip atsitaiko, kad lietuviui būtų galima pirkti gerus namus ir biznį taip gerai. Puikiausioje vietoje City Point, So. Bostone, tirštai apgyventa Lietuvių ir Amerikonais, geresnis darbininkų klesos žmonėmis. Kampinis puikus namas po šešius kambarius su veliausios mados įrengimais, ir garine šiluma. Didelė mėsos ir grocėnės krautuvė ant vieno iš geriausių kampų toje apylinkėje, už tai, kad toliau yra nuo kitų krautuvų. Biznį Amerikonas išlaikė per 30 metų ir dabar apsigėris senis parduos viską pusvelčiui. Kampas būtų labai gerą ir del karčemos. Del lietuvių tai specialė vieta.

LITHUANIAN AGENCY A. IVAS

545 E. Broadway, Tel. So. Boston 0605 So. Boston, Mass.

GRABORIAI

P. J. AKUNEVIČIUS
GRABORIUS
Jan 16 metų kaip lietuviams mandagiai, sąžiningai ir prienamomis kainomis tarnauja. Reikalai esant kreipkitės:
SOUTH BOSTON
258 W. Broadway
Tel: S. B. 4486
MONTELLO
16 Intervale St.
Tel: 4110

JOSEPH W. CASPER

(KASPARAS)
GRABORIUS
494 E. Broadway,
South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1437 J
Res. 158 W. 7th St.
Tel. So. Boston 1437 M
Patarnavimas dieną ir naktį.

D. A. ZALETSKAS

Graborius - Balsamuotojas
Patarnavimas dieną ir naktį
Funeral Home ir Res.
564 East Broadway,
So. Boston, Mass.

ISKILMINGAI SUTIKO VAIKĄ KARALIŲ

Belgrade, Spalio 13 — Didelė ir susijaudinusi minia iskilmingai sutiko naująjį savo karalių Petrą II, kuris lydimas savo motinos karalienės Marie ir bobutės Rumunijos karalienės Marie, atvyko užimti savo žiauriai nužudyto tėvo Aleksandro sosto. Trys savaitės atgal, 11 metų Petras, kaip paprastas mokinys išvyko iš čia į mokyklą Anglijon, dabar sugrįžo kaipo Jugoslavijos karalius.

Minia, sutikusį jaunąjį karalių ir prisiminusi jo tėvo likimą jaudinosi iki ašarų.

Jaunasis karalius pradėjo karaliauti regentų globoje.

BEZAISDAMI PASMAUGĖ

Jersey, City, — Vaikų būrelis žaidė "policijantų" ir "vagimis". "Vagys" pagavo "policijantą", kuriuo buvo 7 metų berniukas John Feeney, o "vagių" tarpe buvo jo 4 metų broliukas James. "Vagys" pagavė "policijantą" jį surišo virvėmis. Bet užrištą ant kaklo virvę persmarkiai užveržė ir rezultatas buvo, kad "policijantas" tapo pasmaugtas. Iš žaislo virto skaudi tragedija.

LAVAL PASKIRTAS PRANCŪZIJOS MINISTERIU

Paris, — Pierre Laval, Kolonijų Ministeris tapo paskirtas Prancijos, Užsienų Reikalų Ministeriu vietoje tragiškai nužudyto Barthou.

Žmogus tik tiek žmogus, kiek jis valios turi.
Šv. Augustinas.

IVAIRŲ SKELBIMAI

JUOZAS M. DILIS

LAIKRODININKAS
Parduodu įvairiausios rūšies auksinius ir sidabrinus daiktus. Taipgi ir pataisau.
366 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

ADVOKATAS

WILLIAM H. HEALEY

18 Tremont St.,
Room 131,
Boston, Mass.
Tel: LAFayette 3448

VALENTINA MINKIENĖ

Duoda piano muzikos pamokas vaikams ir suaugusiems. Vartoja naująsias metodus mokymo. Moka klasikinę ir paprastą muziką.
Studio adresas:
912 E. Broadway, So. Boston.
Tel. So. Boston 3317.

LAIVAKORČIŲ IR

INSURANCE

K. SIDABRO

Ofisas Naujojoje Vietoje
308 W. Broadway,
Ant antrų lubų
So. Boston, Mass.

PENNSYLVANIJOS ŽINIOS

Trigubos Kun. Igno Zimblio Sukaktuvės

Philadelphia, Pa. — Čia ir visoj apylinkėj visų mylimas ir gerbiamas kunigas Ignas Zimblys, klebonas Šv. Jurgio lietuvių katalikų parapijos, šįmet minėti savo netrigubas sukaktuves. Rugsėjo 17 d. sukako 50 m. amžiaus, lapkričio 29 d. sukaks bertainis šimtmečio, kaip tapo įšventintas į Kristaus kunigą; o sekančiais metais sausio 7 d. sukaks lygiai 15 metų, kaip klebonauja Šv. Jurgio parapijoje.

Gi, kad tinkamai jas paminėjus, o ypač gi kunigavimo sukaktuves, Philadelphia, tarp jurgiečių, paskiausiai laiku įsikūrė komitetas, kuris jau darbuojas, kad 25 d. lapkričio suruoštus Lietuvių Muzikalėje svetainėje iškilmingą tų sukaktuvių paminimą puikiu bankietu, jaunimui šokių vakaru ir kitais girtiniais pamarginimais. Kinto valdymą sudaro: Kazys Žadeikis — pirmininkas, Ignas Lėpa — vice pirmininkas, Petras Jeneliūnas — sekretorius, Julius Maslauskas — išdėninkas.

Bažnytinis paminėjimas tų, ypač kunigavimo, sukaktuvių įvyks 29 d. lapkričio, 10 valandą rytą, Šv. Jurgio bažnyčioje. Bus gražios pamaldos — iškilmingos šv. Mišios ir iškilmei pritaikintas pamokslas.

Jubilatas kun. Ig. Zimblys
Prie progos pažymiu čia ir keletą bruožų iš mūsų gerbtinojo jubilato kun. Igno Zimblio gyvenimo.

Gimė, kaip jau aukščiau minėjau, 17 d. rugsėjo, 1884 m., Lietuvoje, Mikėnų kaime, Siesikų parapijoje iš tėvų, a. a. Adomo ir a. a. Marijonos Zimblių. Kada tėvas mirė, jis tebuvo vos, regis, kokių šešių metų amžiaus. Vyresnis brolis, Jurgis, irgi jau miręs. Matant jame didelį troškimą būti kunigu, leido mokslą.

Gimnazijos mokslą mokėsi privačiai, o dvasišką — Kauno Kunigų Seminarijoje. Kunigų įšventino žemaitijos diecezijos vyskupas Gasparas Cirtautas 29 d. lapkričio, 1909 m.

Po įšventinimo, du mėnesius vikaravo Svedas parapijoje, po to Luokėje apie metus ir pusę ir Rygoje (Latvijoje) septynis mėnesius. Kadangi jubilatas jau tada buvo uolus grynėjas katalikybės ir lietuviybės, tat rusai pradėjo perdaug persekioti. Kad neatsidūrų Sibire, išvyko į Ameriką.

Atvykęs 1912 m., 20 d. rugpjūčio pas a. a. kun. Juozą Kaulakį, patapo Šv. Kazimiero parapijos vikaru, o sausio 7 d., 1919 m., mirus kun. M. Šedvidžiui, paskirtas Šv. Jurgio parapijos klebonu.

KUN. IG. ZIMBLYS

Kiek jubilatas gero nuveikė, o ypač pavargėliams, Bažnyčiai, lietuvių bei ir mūsų brangiajai tėvynei — Lietuvai, visko ir ant jaučio odos nebesurašytum... Ne veltui net ir aršiausi kunigų neapkenčėjai su pagarba apie jubilatą išsireiškia.

Būnant jam vikaru Šv. Kazimiero parapijos, netik kad rėmė iš paskutiniųjų pavargėlių, bet uoliai platino ir lietuviškąją spaudą — knygas ir laikraščius ir skleidė idėją kilniosios abstinencijos — pilnosios blaivybės. Tapęs klebonu Šv. Jurgio parapijos, nežūrint sunkios klebonavimo naštos, ir toliau neperstojo rėmęs pavargėlių ir skleidęs knygas ir laikraščius, bei rašinėjęs juos. Kuo didžiausiu tačia jo nuopelnu, taip apšvičios, kaip ir katalikybės ir kartu ir lietuviybės atžvilgiu, yra tas, kad pasirūpino, statant naują bažnyčią, įkurti ir puikią katalikišką — lietuvišką mokyklą! Ankščiau — prieš jį toje parapijoje vos vienas klebonas, būtent: kun. Antanas Milukas, stengėsi kurti, su pasiryžimu įkurti parapijos mokyklą ir, po didelių vargų, ir kovų su tamsiniais — priešais katalikišką — lietuviškos mokyklos, jau buvo net ir sulipdęs užuomazgą. Bet jam išvažiavus, viskas griuvo... Ir vėl lietuvių vaikai buvo prisipirti lankyti viešąsias mokyklas, kuriose prarandama ne tik lietuviybė, bet ir tikėjimas. O kurie lietuvių vaikai, kaip čia dažnai atsitinka, būna siunčiami į lenkų, net ir į vokiečių mokyklas, tai irgi praranda lietuviybę, o iš dalies, ir jų tėvai. Pav., čia, arti Šv. Jurgio bažnyčios, yra lenkų Šv. Vaitiekaus bažnyčia. Prie tos lenkų bažnyčios dabar priklauso suvirš du šimtai lietuvių, kurie ankščiau ne tik kad buvo Šv. Jurgio parapijos nariais, bet daugelis iš jų net Šv. Jurgio bažnyčioje susituokė; iš pradžių ir vaikus toje bažnyčioje krikštijo. Tačiau dabar prie jos nepriklauso, bet tik prie lenkiškos. Tat ir jie yra lietuvių žuvę ant vi-

sados; daugelis jų visomis keturiomis ginasi net ir nuo lietuviybės šešelio, nors kaip kalba lenkiškai, klausant jų kalbos, teisingiau tarius vambres, mokančiam gerai lenkų kalbą, stačiai gėda darosi.

Kaip tas atsitiko? Visiškai paprastai. Kada jų vaikai paaugo, jie troško jiems suteikti katalikišką — tikiybinių išauklėjimą. Kadangi lietuviškos katalikiškos mokyklos nebuvo, leidžiant vaikus į lenkišką katalikišką mokyklą, ir patys tėvai buvo prisipirti prie lenkų parapijos prirašyti, nes vietiniai lenkų kunigai ne savo parapijiečių vaikų į mokyklas nebeprima. Tat kartą pristoje prie lenkų, su laiku jie ir tapo lenkomanais; daug kartų aršesniais lietuviybės priešais, negu tikrieji lenkai. Todėl, įsteigęs kun. Ig. Zimblys katalikišką — lietuvišką mokyklą, ikūrė, taip sakant, lietuviybės tvirtovę.

Jubilatas Lietuvoje turi dar dvi seseris našles, Marijoną ir Oną. Sužavėtas prof. dr. Mykolas Biržiškos prakalba, tapo entuziajmingu kovotoju už atvadavimą Vilniaus. Įgijęs nuo Generalinio Lietuvos konsulo Žadeikio apšiai Vilniaus vadavimo pasų ir ženklelių, prie kiekvienos progos tą medžiagą kovai už Vilnių ir skleidžia tarp užuolomenės. Ir kiek tik skambančių jis iš to surenka, tuoj jis juos ir siunčia Generaliniam konsuliui.

K. Vidikauskas.

Prierašas: Kas norėtų jubilatui kun. Ignui Zimbliui atsiųsti sveikinimų, arba suteikti kokią nors dovaną, tai gali padaryti siunčiant tiesiog jam arba per komiteto pirmininką, Kazį Žadeikį adresu: 2619 E. Ontario St., Phila., Pa. (Kun. Igno Zimblio adresas: 3580 Salmon St., Philadelphia, Pa.).

Lapkričio 25 d. pavakary, Lietuvių Muzikalėje svetainėje privalėtų būti kiekvienas Philadelphiajos ir apylinkės lietuvis ir lietuvių, jei ne bankiete, tai bent nors šokių vakare, kad tuo pagerbų gerb. jubilatą jo trigubų sukaktuvių proga.

Teko sužinoti, kad komitetas deda pastangų, jog tame bankiete dalyvautų ir kokių tik iš Lietuvos atvykęs vyskupas kankinys, Teofilus Matulionis.

Be komiteto pastaruoju laiku prisidėjo ir Kazys Dryža. Tai didelis pliusas, nes jis vienai lengvai gali pavaduoti net dešimtų paprastų veikėjų.

K. V.

SHENANDOAH, PA.

SPORTININKAI

Šie sportininkai, (išvardinti keliuose "Darbininkų" straipsniuose), yra žymiausi lietuvių sportininkai tarp Shenandoah'e. Žymiausi bet ne visi. Daugelis yra, kurie lankydamiesi universitetą neturėjo laiko arba nenorėjo dalyvauti sporto dalykuose. Yra daug, kurie neturėjo progos lankyti universitetą, bet vis pasižymi sportuose. Daug dar yra, kurie tik pradeda universitetą lankyti ir dar neturėjo progos parodyti savo gabumų senesniųjų tarpe. Yra dar ir viešąją mokyklą lankančių tarpe sportininkų, kurie yra žymūs ir prižada ateityje savo gabumus pagerinti ir žymėti sporto pasaulyje.

Mūsų apylinkėje lietuvių pripažinti kaip geri sportininkai. Žmonės nesidomėja jei lietuviška pravarde randasi tarp kitų tautų. Ir jei mūsų miesto Šv. Jurgio parapijos arba vyčių ratelis čempionatą išlaimėtų, žmonės nesiklausinėtų kaip tai atsitiko, kad liktų geriausiais lošikais, žino, kad tas jau daug kartų atsitiko.

Gaila tik, kad mūsų apylinkėj nėra lietuvių sportininkų ratelių, kur lietuvių sportininkai galėtų savo gabumus išvystyti ir pasirodyti kitais "Jack Sharkey", "Billie Burke", "Johnny Goodman", "Pajello", A. Osipavičiūtė iš Worcester, Mass. ir kitais.

"Putis".

PHILADELPHIA, PA.

Atidarymas Naujos Svetainės

Spalio 7 dieną įvyko naujos svetainės atidarymas su bankietu ir šokiais Lietuvių Amerikos Pašalpinio Klubu, 2854 Winton St., Phila., Pa. Bankietas prasidėjo 2-ą val. po pietų ir traukėsi iki 5-tai val. vakare. Per tą laiką daug gražių žodžių svečiai kalbėjo, ypač lietuvių Amerikos Pašalpinio Klubui, už pastatymą gražaus klubo, t. y. viskas cash bus užmokėta.

Pr. Pūkas

Sveikinimai L.D.S. 19-tajam Seimui

THOMPSON, CONN.

DARBININKŲ SEIMUI —

20 Webster St., Brockton, Mass.

GERIAUSIŲ NUTARIMŲ SAVAI ORGANIZACIJAI IR DIEVO PALAIMOS LINKI—KUN. J. NAVICKAS

Nėra asmens, šeimynos, draugijos, nei tautos, kuriems šių dienų nusistatymams rytojus neiškeltų pageidavimų nors mažų pataisų. Tuo labiau pasireiškia darbininkų sluogsnuose kovojant su kapitalistais, o dar baisiau su komunizmu, ir eilėmis kitas. Sveikindamas Seimo atstovus linkiu, kad Dievas suteiktų gerų minčių surasti kas jau išdevėta ir pakeisti pagal laiko pageidavimą, kas būtų naudinga geros valios žmonijai.

Šia proga linkiu turėti glaudžius santykius su jaunimu Vyčiais. Be jaunimo centro lietuvių vaikai bus pavyzdžiu žydų bitėms. Pavyzdžiui ir šiame Seime, jei jaunuoliai dalyvauja, tai jie yra, arba yra būvę Vyčiai.

DIDŽIAUSIA PASAULYJE GĖLĖ

Didžiausia gėlė, kokia yra žinoma, rasta Filipinų salose, ji auga ten Aogu ugniakalnio apačioje. Vietiniai gyventojai, kurie šią gėlę nepaprastai gerbia vadina ją Bo-O. Ji auga 800 metrų augštumoje virš jūros paviršiaus ir savo

augimą turi nuo ugniakalnio artumo. Jos lapeliai sudaro didelį žiedą pūpurą ir kai ji yra pražydusi, ji yra metro platumo. Gėlė sveria nemažiau, kaip dešimtys kilogramų. Pagal anglų gubernatorių Stanford Raffeson ji pavadinta Rafflesia.

(Arėjas Vitk.)

Taigi visi ir visur bendran darban. Tuomi nugalėsime Bažnyčios ir Tautos priešus.

Lai Dievas suteikia Malonės, iki kitam Seimui dešimteriopai LDS. padidėti.

M. A. Norkūnas

TELEGRAMA

Brooklyn, N. Y.

LDS CONVENTION—

20 Webster St. Montello, Mass.

Sveikinu LDS Devyniolikto Seimo dalyvius ir linkiu geriausių sekmių —

J. P. Mačiulis

Lietuvių Darbininkų Sąjungos
19-tam Seimui
Montello, Mass.

GERB. —

Būdamas vienas iš Lietuvių Darbininkų Sąjungos Literatinės Komisijos narių, neturiu prirengęs seimui ypatingo kokio raportu. Kiek laikas leido dalyvavau LDS. Centro susirinkimuose ir rašiau į "Darbininką".

Ta proga teikiu savo rezignaciją iš LDS. Literatinės valdybos. Malonėkite kitą tinkamesnį į mano vietą išrinkti.

Tardamas padėkos žodį,

Pasilieku

Kun. Pranciškus V. Strakauskas

Buvęs LDS. Literatinės Komisijos narys

L. D. S. Devynioliktojam Seimui,
Montello, Mass., U. S. A.

PRANEŠIMAS

LDS. 18-tasis seimas, įvykęs Waterbury, Conn., išrinko mane organizacijos Centro sekretoriumi, kurio pareigas ėjau iki spalio m. 27 d., 1933 m. Naujai išrinktosios valdybos pirmininku rūpėsiu buvo sustiprinti "Darbininką" finansinė būklė, pagerinti spaustuves reikalus, pasirūpinant LDS. artimų darbininkų ir išplėčiant biznį. Tam reikalui kviestas Literatinės komisijos narys kun. Pr. Juras, kurs sutiko pagelbėti valdybai.

Iš savo darbuotės nieko ypatinga neturiu pranešti, nes, seimui praėjus, man teko dirbti tik vieną mėnesį. Šia proga aš noriu nuoširdžiai padėkoti visiems LDS. vadams ir šiaip nariams, suteikusiems man progos padirbėti "Darbininką" ir LDS. beveik trejus metus. Jei kada nors tektų su Jumis susitikti bendrame darbe (duok Dieve, kad tai įvyktų), aš vėl būsiu pasiryžęs patarnauti pagal savo jėgas ir supratimą.

Juozas B. Laučka,

Buvęs LDS. Centro sekretorius.

1934 m. rugsėjo 7 d.

Nemuno g. 26B/I Kaunas, Lietuva.

Rugsėjo 23, 1934

L. D. S. Seimui,
Montello, Mass.

Didžiai Gerb. Seimo Dalyviai!

Šiuomi nuoširdžiai Jumis sveikinu ir linkiu Jūsų darbuotei geriausių sekmių.

Kaipo Literatinės komisijos narys nedaug ką nuveikiau. "Darbininko" skiltys tilpo mano sudėliuota L. D. S. Globėjo Garbei "Giesmė į Šv. Juozapą" ir retkarčiais rašinėdavau žinutes iš vietinės kolonijos. Tai ir visa mano darbuotė.

Su tikra pagarba,

A. J. Alekšis,

L. D. S. Literatinės Kom. Narys.

P. S. Lietuvių Darbininkų Sąjungos Penktoji Kuopa sveikina LDS. 19-tąjį Seimą ir prisiunčia "Darbininko" reikalų pagerinimui \$2.00.

PASAULIO ŠYPSENOS

"Tamsta sakei man, jog tamsta sakei šio ryto laikraščiuose, kad Džonsas, vaidyla nusilaužė koją, o dabar aš tik mačiau jį puikiai vaikštinėjantį".
"O, matomai, jis dar neskaitė rytinių laikraščių". ("Midland Daily Tribune").
"Ar tamsta paskolinsi man 10 markų?"
"Jaunuli, pinigų skolinimas ardo bičiulystę ir mūsiškė neturi būti išardyta dėl 10 markų."
"Tuomet paskolink man 20 markų". ("Fliegende Blätter", Muniach).
"Ar tai verkianti ieva?" Bet ji neverkia!
"Ji greitai verks — aš pasodinau svogūnus po ja". (Pele Mele, Paris).

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: Domestic yearly \$4.00 Foreign yearly \$5.00 Domestic once per week yearly \$2.00 Foreign once per week yearly \$2.50 PRENUMERATOS KAINA: Amerikoje metams \$4.00 Užsieny metams \$5.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00 Užsieny 1 kart savaitėje metams \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway South Boston, Mass. Telephone South Boston 2680

NESUMANI BOLŠEVIKŲ AGITACIJA

Bolševizmo esmė tai agitacija ir teroras. Agitacijos keliu jis buvo pirmas (kaip nelegalus kūdikis) tamsioms rusų masėms ir teroru dabar palaikomas. Tose šalyse, kur bolševizmas dar mažai tēra žinomas, skleidžiama agitacija, išgriant jį kaip darbininkų rojų. Kai lengvatikių eilėse jis priglįja, tuomet jau seka teroras jam palaikyti. Amerikoje kol kas dar eina tik agitacija. Ji prastai paleidžiama visu garu, nesiskaitant nei su tiesa. Agitacijos vedimo bolševikai kiek prasilavinę, bet toli gražu ne tiek, kad turėtų didelių pasekmių politiškoje dirvoje. Trūksta jiems diplomatinio gabumų ir reikalingo agitacijai kultūringumo. Jie turi tą silpnę, kad agituoja per daug ir nesumaniai. Pirmiausia puola į akis, kad jie per daug girusi, nepripažindami sau nė jokių silpnųjų bei neprieklausių. Tuojau pamatai, kad per daug giria savo tavorą. Tai labai prasta prekybos metoda. Tegu tavoras pats save giria, tai faktai patys už save kalba. Deja, bolševikai neturi tokių faktų, kurie gerai už save kalbėtų. Jiems pasiliekia tik dvi išeiti: arba iškraipyti tiesą, arba tylėti. Tylėti jie nenori, tai ir operuoja nesvietiškai iškraipytomis pasakomis apie bolševikišką "darbininkų tēvynę" (tiksliau pasakius: skurdo, kraujo ir ašarų klonij).

Bolševikų agitacija taip pat pasižymi akiplėšiškumu. Pavyzdžiui, dabar atvyko Amerikon J. E. Vyskupas Matulionis. Tai labai ramus, pasižeminęs, vienas mylis Ganytojas. Vos spėjo išlipti iš laivo, jau bolševikai visokeriopais būdais jį iškonėvė. Koks, girdi, jis kankinys, jei būdamas kalėjime "prakaite savo kaktos" užsidirbu duoną? Čia bolševikai užmiršta, kad praktais praktais nelygus. "Darbininkų tēvynę" tenka lieti kruvinas praktais... Kanibalams del to, žinoma, tiktai vienas džiaugsmas... Bet ko jie taip susijaudino dėl Vyskupo Matulionio atvykimo? Mat, Vyskupas yra pabuvojęs komunistų rojų... Jis, girdi, atvyko šmeižti Sovietų Sąjungą. Dabar jau ir bolševikams teks prakaito išlieti. Bet tai bereikalingas nervotumas. Gerasis Vyskupas stiprins katalikų tikėjimą. "Šmeižti" sovietus jis neturi nei noro, nei reikalo. Bolševikai savo darbais tiek jau yra apsišmeižę, kad nieko nei pridėti, nei atimti nebegalima. Tad, vieton rodę negudraus ir nekultūringo nesusiavaldymo, jie verčiau ramiai sautylėtų. Kam, kam, bet jiems šiuo momentu tylą — gera byla.

mintas Leningradu) ir tar navo Senato archyvų skyrių.

Ką jis veikia laisvomis nuo darbo valandomis? Gal su kitais savo draugais valdininkais kortuoja, puotauja, girtuokliauja, važinėja viešeti? Kaip tik ne! Bet užsidares savo kambary per kiaurias naktis rašo. Ir ką jis rašo? Gal kokių lenkiškų raštus, knygas turtingiems ponams už pinigų, už gausias dovanas? Ir vėl ne! Jis rašo savo broliams artojams žemaitišką knygę, ir kitus įvairius raštus lietuviškai. Parašė jis pirmą lietuvišką elementorių. Ūkininkus mokė, kaip užveisti gerus sodnus, užlaikyti bites, auginti apynius, saugotis nuo gaisrų ir daug kitų. Arba naktimis rausiasi, eiz, kaip mes žemaičiai sakome, po senus raštus archyvuose. Renka visokius svetimos kalbose aprašymus apie Lietuvos ir lietuvių praeitį. Išverčia juos lietuviškai ir iš jų sutauso pirmas žemaitišką — lietuvišką istoriją. Tada Daukantas yra pirmasis Lietuvos istorijos lietuvis autorius. Ligi Daukanto pilnos Lietuvos istorijos nebuvo nei svetimos kalbose. Ji visuomet būdaviši įbraukiamą (įterpiamą) į Lenkų istoriją, kaip jos skyrius.

Visus savo raštus, kuriuos jis lig savo gyvos galvos atspausdino, spausdino savo pinigais. Bet gal Daukantui už jo nenuilstamą triušą gausiai kas atlygino? Pamanykite. Mažne visi Lietuvos ponai, bajorai tuomet buvo su lenkėje. Lietuviškų raštų neskaitė ir jų nekenė. O Lietuvos liaudis — lietuvių artojai buvo savo su lenkėjusių ponų ir bajorų pavergti — padaryti baudžiauninkais — lažininkais. Labai retas, kuris jų temokėjo skaityti. Ar galėjo jie tati pirkti Daukanto raštus? Tačiau Daukantas rūpinos apieistais savo broliams artojais, kaip geras tėvas vaikais. Jis rašė ir spausdino jų vaikams elementorius. O jiems paties visokias knygeles. Jis troško ir rūpinos, kad lietuvių apsišviestų ir praturtėtų, kad jie taptų laisvais piliečiais. O parašė lietuvišką — žemaitišką istoriją, tartum pasakė: "Prašau, skaitykite mano broliai — artojai koki kilni ir garbinga lietuvių ir žemaičių praeitis! Nepražūdykite jos! Švieskietės, patapkite laisva, kultūringa tauta, ir užimkite Europoj sau prideramą vietą!"

Simanas Daukantas savo darbais mūsų tautai yra praėjusio šimtmečio labai didelė žvaigždė, šalia Vyskupo Valančiaus, kuris tame šimtmečiu lietuvių tautai buvo saulė. Jų darbai ligi šiol mums yra didelės reikšmės ir vertės. Daukanto istorija daug mūsų inteligentų prizižino naujam lietuviškam gyvenimui.

Simanas Daukantas gimė nepertoli nuo Palangos 1793 m. spalio 28 d. Kal-

viuose Lenkimų (tuokart Skuodo) parapijoje, Kretingos (tuokart Telšių) apskrity. O mirė 1864 m. lapkričio 24 d. Papilė. Sargino jį, palaidojo ir ant jo kapo užrūtinio akmenį su parašu buvęs tuokart Papilės klebonu kun. Vaišvilas. Kas į Papilę nukeliaus tas tą akmenį pamatys ir parašą perskaitys.

Prieš kelerius metus pastatyta jam paminklas ir Papilės miesto aikštėje. To negana! Mes lietuvi, mes žemaičiai privalome daugiau Daukantui atsidėkoti už jo tēvišką rūpesnį dėl mūsų. Žmonės, pasišventusios tautos labui, tinkamiausia galima pagerbti vykdydami jų troškimus. Jei mes tikrai norime pagerbti Daukantą, tai kiekvienas uoliai pildykime sa-

Lietuvos Senovės Liekanų Apsauga

Per kelis paskutinius metus, Lietuvoje buvo atlikta visa eilė archeologinių tyrinėjimų, bei kasinėjimų, kuriems vadovavo prof. Volteris, genr. Nagevičius, pulk. Tarasanka ir kiti žymūs Lietuvos archeologai. Buvo kasinėjami Apulės, Impilties, Vėlikio ir kiti piliakalniai.

Tuose piliakalniuose rasta daug įdomių sienelių iš III—XI šimtmečio, kurie sukėlė didelio susidomėjimo ir užsieniuose. Kasinėjimo darbų pasižiūrėti buvo atvykęs svečių ir iš užsienių — švedijos, Latvijos ir kitų kraštų archeologai.

Lietuvoje yra daug senovės paminklų, kurių tinkama apsaugą paskutiniu laiku ypatingai susirūpinta. Vien tik piliakalnių Lietuvoje priskaitoma apie 1500. Yra dar visa eilė ir kitų senovės istorinių ir mokslui labai vertingų liekanų, kurias šiandien naikina įvairūs neišmanėliai ir savanaudžiai.

Šitą matydami, jau prieš

vo pašaukimo pareigas ir būkime ištikimais savo tėvynės piliečiais. Daukantą galime pagerbti visi: tiek ūkininkai, tiek net tarnaują bernėliai, mergelės. Ypač gražiu pavyzdžiu jis buvo ir yra valdininkams. Didžiausias jo pagerbimas būtų, kad mūsų dabartiniai valdininkai sektų jo labai gražiu pavyzdžiu.

Daukantas buvo žemaitis mūsų — žemaičių garbė. Tati mes visi žemaičiai sekime jo uolų darbštumą ir sąžiningumą. Taip pat būtų gera, kad kas nors gražiai jo gyvenimą aprašys atspausdintų plačiai visuomenei, ypač jaunuomenei apie jo kuklų, bet darbtingą ir vargingą gyvenimą.

O kaip katalikai neužmirškime už jį ir pasimelsti.

"Ž. P."

porą metų Lietuvos vidaus reikalų ministerija išleido valsčių savivaldybėms atitinkamą aplinkraštį, kurio valsčių viršaičiai ir kaimų seniūnai įpareigojami saugoti Lietuvos senovės neįstirtas vietas. Dabartiniu laiku, švietimo ministerija, taip pat baigia ruošti senovės paminklų apsaugos įstatymą, kuris dar šiemet bus paskelbtas. Be to, švietimo ministerija įsteigė antikvariškai — topografiškai archyvą, kuriame bus sujungtos visos žinios apie kilnojamus ir nekilnojamus Lietuvos senovės paminklus. Įvairių senovės paminklų aprašymui vykdyti ruošiamas tam tikras inventorizatorių kadrų. Jam paruošti Kaune netrūkus bus įsteigti tam tikri kursai.

Visos Lietuvos senovės liekanos tilps archeologiniame neseniai pastatytame Vytauto Didžiojo muziejaus skyriuje. Jau paruošta tam ir statutas, pagal kurį šis muziejus ir bus tvarkomas.

Tsb.

Klaipėdos Lentpiūvės Baigia Apdirbti Rusų Mišką

Klaipėdoje yra didžiausias miško apdirbimo dirbuvės Lietuvoje. Jos apdirba netik vidaus miško žaliavą, bet nemažai apdirba ir Klaipėdon pristatyto Sovietų miško. Apdirbimas šiemet buvo pradėtas vėliau, negu kitais metais. Todėl darbą reikėjo paskubinti. Dabar lentpiūvės jau baigia apdirbti rusų mišką.

Vis dėlto tikimasi, kad iki gruodžio pabaigos pirkėjams bus išsiųsta dauguma apdirbtos medžiagos. Nors miško konjunktūra Europos rinkoje paskutiniu laiku yra palanki, tačiau Klaipėdos lentpiūvių reikalai dėl to ne kiek nepablogėjo.

Dabar Klaipėdos medžio apdirbimo sindikatas veda tam tikras derybas su Sovietų Rusijos atstovais dėl miško medžiagos pristatymo

ir apdirbimo ateinančiais metais. Tikimasi, kad ir ateinančiais metais Sovietų miško žaliava bus gauta ir Klaipėdos lentpiūvės turės pakankamai darbo.

Šios Klaipėdos lentpiūvės yra garsios ir užsieniuose. Jose dirba keli tūkstančiai darbininkų. Taigi ne mažas skaičius Lietuvos žmonių iš jų pragyvena. Klaipėdoje joms yra daug patogiau veikti, negu kituose Lietuvos miestuose, nes jos yra pačiame uoste ir todėl daug lengviau su miško eksportu.

Šios Klaipėdos lentpiūvės yra susijungusios į sindikatą, kuriam vadovauja buvęs Lietuvos ministras pirmininkas inž. Ernestas Galvanauskas.

Nieko neveikti — reiškia mokytis daryti blogą.

Geroji ir Blogoji Spauda

Lietuvių Darbininkų Sąjungos 19-tasis Seimas nutarė skelbti naują narių ir prenumeratorių sąrašą. Vajus prasidės gruodžio 1 dieną. Visi L. D. S. nariai ir "Darbininko" prenumeratoriai testuosią darban, nes spaudos platintojai darbas yra kilnus. Kiekvienas katalikas yra įpareigotas stoti spaudos platintojo darban. Mes privalome katalikišką spaudą remti ir platinti visu uolumu. O, kad dar geriaus katalikišką spaudos vertę ir savo pareigas dėl jos rėmimo ir platintojo supratume, čia spausdina J. E. Panevėžio Vyskupo tuo klausimu rašytą Ganytojišką laišką.

Šis laiškas rašytas spalio 30 d., 1927 m., bet jis ir šiandien atlieka ypač aktualus, kad kiekvienas LDS. narys, kiekvienas susipratęs lietuvis katalikas būtinai turėtų jį perskaityti ir gerai apgalvoti.

GANYTOJIŠKAS PANEVŽIO VYSKUPO RAŠTAS

Kazimieras Paltarokas, Dievo gailestingumu ir Apaštalių Sosto malone Panevėžio Vyskupas vyskupijos Kunigams ir Tikintiesiems (siūncia) Ganytojo sveikinimą ir laiminimą.

Vienas garsus menininkas yra sukūręs šitokią paveikslą: Moteriškė sėdi atvirame lauke; jos veidas spindi, bet drauge nuliūdes. Daugelis vaikų artinasi prie jos; o dar daugiau jos šalinasi; kai kurie išdykėliai meta jon akmenimis. Tai prie medžio atsišliejusio, fletą vaikų viliojančio ir šypsančio vyro darbas. Šis vaizdas blogos spaudos suvedžiojamą Bažnyčios vaikų.

Neapsakoma yra nauda raštų, skleidžiančių geras žinias, šviečiančių ir dorinančių žmonių gyvenimą; del to visi skaitymo bei rašymo mokslą, kaip begalo naudingą, platina, kiek įmanyma. Kaip bendravimas su šviesiais dorais žmonėmis yra gyvenimo mokykla, taip ir skaitymas gerų raštų yra geriausias pamokymas; ir nežinau, kuo būdu sėkmingiau jus raginus skaityti geras knygas ir laikraščius.

Bet reikia giliai įsidėti galvon, kad žmogų šviečia ir dorina ne kiekviena knyga, ne kas laikraštis. Tik iš gerų raštų susilauksime gerų vaisių. Blogos knygos ir laikraščiai žmones klaidina ir tvirkina. Tuo tarpu vis dar yra nemaža nesusiapratėlių, kurie tiki bet kokius šlamštus, nes, girdi, taip esą parašyta, ir su pagarba skaito bevaidžių rašytojų straipsnius, kurių pavardės išgirdęs nevienas gal pasibiaužėtų. Laikas būtų suprasti, kad popierius yra kantrus; ant jo galima rašyti kilmiausia tiesą ir pačius šlykščiausius melus.

Tarp žmonių yra gerų ir blogų, šviesių ir apytamasių asmenų; tat ir gamina vieni gerus, kiti blogus raštus. Su širdies skausmu turiu pranešti, jog yra labai daug blogų knygų bei laikraščių; verčiamas esu priminti, kad be galo daug pikto daro žmonių tarpe nedori leidiniai. Tamsybės dvasia ir viso gero priešininkas juos vartoja, kaip įrankį, žmonėms atitraukti nuo Dievo, nuo Bažnyčios, nuo tikėjimo, dorovės ir amžinai jiems pražudyti.

"Aštuonioliktojo šimtmečio filosofija pašalino tikėjimą iš salionų ir jį rūpinosi vien tik galingaisiais; o šiandien plačiausiose srityse jis išstatytas atakai skatinių, populiarių priestikybinių raštelių išvaizdoje. Šie nepalyginamai baisesni, nes jie pasiekia plačias liaudies mases, sužadina dmesį; juo jie uoliau netikinių remiami, juo gausenij vaisyti veda. Drasiai galima tvirtinti, jog du trečdaliu, net trys ketvirtadaliai tikinčiųjų Prancūzijos katalikų atkrito nuo tikėjimo del socialdemokratiškos spaudos" — rašo prezidentas Combes.

Dar pirm 170 metų kreipėsi šv. Alfonsas Liguoris, Neapolio vyskupas, į savo vyskupijos tikinčiuosius šiais žodžiais: "Netikėliai nesitenkina tuo, kad žudo savas sielas; savo raštais jie stengiasi dar kitus gadinti. Jie rūpinasi savo laikraščius ir blogas knygas visur įbrukti. Gauda jas ypač jaunimas, ar tai žingeidaudamas, ar tai ieškodamas didesnės laisvės ir nesuvaržyto gyvenimo". Nuo to laiko spaudos galybė dar padidėjo: priviso knygų ir laikraščių begalės, jų daugelis stovi ne ant katalikybės pamato.

Laikraštis pasidarė didelė mokykla užaugusiems; uolumas klesose ir pastikėjimas prie klausyklos nėra didesnis už atsidėjimą ir tikėjimą tuo, kas juodomis raidėmis ant balto popieriaus parašyta skaitome spaudoje. Kame rasi mokytoją, kurs tiek turėtų mokinių ir taip nuolat juos mokyty? Kur berasi pamokslininką, kurio tiek žmonių kasdien klausytų?

Kunigas sako pamokslą vieną sykį savaitėje pusvalandį; laikraščiai — kasdien po valandą — kitą. Kunigas kalba keliems šimtams gerų žmonių, laikraštis — keliems tūkstančiams gerų ir blogų, mokyty ir bemokslų, suaugusių ir jaunų. Spauda, jei tikrai supranta savo uždavinį, yra ne kas kitas, kaip universitetas plačioms liaudies masėms, mokslo įstaiga dešimtims ir šimtams tūkstančių.

Šių dienų pasaulio spauda yra dalinama trims srovėmis: dorinančia žmogaus protą ir valią; gadinančia, nedorus žmogaus jausmus auklėjančia, neapykančia keliančia, į barnius bei rietenas stumiančia spauda; ir vidurine, neutralia, bespalve spauda, kuri nei šilta, nei šalta, bet drungna, kuri tikėjimo ir dorovės klausimų sakosi neliečianti, lyg tai būtų jai svetimas daktas. Labiausiai paplitusi pastaroji spaudos rūšis.

Tėsinys 5 pusl.

Pagerbkime Simaną Daukantą

Šiemet lapkričio 24 d. medinašiai ratai (dar tų sukanka 70 m. kaip mirė Simanas Daukantas. Kas buvo Simanas Daukantas, — žino kiekvienas skaitas lietuvis, žemaitis net kiekvienas liaudies mokyklos mokiny. Bet kuo jis mums buvo? Simanas Daukantas lietuvių tautai buvo tuo, kuo geras tėvas yra savo vaikams. Pamanykime. Vargdienių ūkininkų sūnus, užbaigęs žemaičių Kalvarijoje Dominikonų gimnazijos 4 klases, keliauja pėsčias į Vilnių. Begigu dabar mums keliauti, kad yra geležinkeliai, automobiliai, autobusai, motociklai, orlaiviai, o dviračiais net pie menys važinėja.

Bet Simano Daukanto jaunystėj apie tokius daktus nieks nė sapnuote ne sapnavo. Kojos, arklys ir

medinašiai ratai (dar tų pačių ir tekiniai be geležinių lankų) tuomet buvo vienintėlė susisiekimo priemonė.

Bet ko jis į Vilnių keliauvo. Ogi, kad įstoti ten į aukštąją mokyklą universitetą ir mokslo įsigyti. Ir jam tai pavyko — jis tapo mokyty vyru.

Bet kam Daukantas savo žinias, savo mokslą su-naudojo? Gal jis tarnavo turtingiems ponams — kunigaikščiams, grafams (kokių tuokart Lietuvoje buvo daug) už brangų atlyginimą ir gausias dovanas? Oi ne! Jis susieško kuklią valdišką tarnybą. Nuo 1825 m. lig 1834 m. tarnavo Rygoj pas karo general — gubernatorių von der Pahleną. 1834 m. persikelia į Petrapilį arba Peterburką (dabar pra-

Geroji ir Blogoji Spauda

Pradžia 4 pusl.

Prie blogų raštų pirmiausia reikia priskaityti tokius, kurie ant pažiūros atrodo nekalti, bet yra pilni tikybos neapykantos. Jie neaiškiai pašiepia tikėjimą, giria bedievius mokslininkus, hipotėzes vadina mokslo tiesomis, skelbia mokslo grynumą be tariamųjų tikybos prietarų, gamtos reiškinius aiškina be Viešpaties Apvaizdos, katalikams sega klerikalų vardus, atmeta visokią vyriausybę kaip dvasinę, taip ir pasaulinę, nes kitaip turėtų pripažinti aukščiausį Viešpatį danguje.

Tokie rašiniai tuo pavojingesni, kad savo nuodus teikia pasaldytus, pamažėl po lašelį, bet su ta mintimi, kad skaitytojas nepajustų. Čia turiu omenyje visokias apysakas, kuriomis dabartinė spauda užverčia visą pasaulį; jos įsikverbia šeimynosna, ypač mėgiamos tų, kurios dar visai nesutraukė ryši su Bažnyčia; jos įspėtos sakosi skaitančios šitas knygas, nes nieko pikto jose nerandamos.

Piktai raštai laikytini neva istoriškai aprašymai, kurių tikslas iškreipti tiesą, išdėstyti atsitikimus dviasioje, priešingoje katalikų Bažnyčiai. Toke rašiniui kartoja pasakas apie ispanų inkviziciją, Bažnyčios tribunolų manomuosius nuožmumus, apie tariamą viduramžių tamsumą, kunigų sugedimą; tuo tarpu tyčiomis, dantis sukančią, tyli, ką Bažnyčia yra gero padariusi našlaičiams, vargšams, ligoniams, kiek prieglaudų įsteigę, kiek mokyklų, net universitetų atidarę, kaip beveik visų mokslų pamatus nutiesę, kaip laukines tautas atvedę kultūros gyvenimui.

Minėtini tariamosios "kultūros" leidiniai. Rašoma šiandien daug apie kultūrą; kas visa tai skaito, prieina išvadą: seniau viešpatavusi tamsa ir barbarybė; pagaliau mūsų laikai pasidarę laimingi, nes galį platinti tikrąjį mokslą ir žmoniškumą. Kalbama nei apie kovas įgytai kultūrai išlaikyti, nurodomas priešas, kuris norįs tą kultūrą slopinti. Tai esanti katalikų Bažnyčia su Kristaus apreiškimo tikėjimo ir dorovės mokslu. Mano Dieve! toji Bažnyčia, kuri pasauliui atnešė tikrą kultūrą ir atmainė žemės veidą.

Pagalau, kas šiandien vadinama kultūra, su tuo turi kovoti kiekvienas tikros kultūros draugas. Nieko ypatingo, kad Bažnyčia yra dabarties kultūros priešininkė. Kas tai yra modernioji kultūra? Tai, kad žmonės netikėti, ką Išganytojas mokė, nelaikytų Dievo ir Bažnyčios įsakymų. Bet nieku netikėti tai plika bedievybė, neklausyti Viešpaties įsakymų tai pilna nedora. Tai ne kultūra, bet jos priešingybė. Nesilaikantis dorovės dėsnių, augina savyje tai, kas yra žmogui bendra su gyvuliu; o tai veda jį ten, kur nusižengia ma tikrai kultūrai.

Kūnas pasidaro sielos viešpats žmogus virsta gyvuliu. Tos kultūros vaisius matome skaitlingose nedorybėse. Atsiminkite didęjančią girtybę, nuolatinius pasilinksminimus su moderniausiais šokiais, moterų pakrikimą, svetimoterystę, paleistuvystę, vagystę, šmeižtus... Nepamirškite augančio godumo, kuriame viskas turi tarnauti net apgaulė: kasų apvogimų, baisių plėšimų su žmogžudystėmis... Nenutylėsiu didžiausios puikybės, kuri su verdančiu pykiu ir pragarine neapykanta šiauriasi prieš visą, kas prieštarauja žmogaus valiai, kuri skelbia revoliuciją, kaip teisę, net šventą priedermę.

Prie blogų raštų priklauso "juokų" kalendoriai, pašaipos žurnalai, kurie dviprasmiai posakiais, ne gražiais paveikslėliais peržengia padorumo ribas, darosi lytiškais mėšlynais. Toliau šiaip jau "naujienu" bei "žinių" laikraščiai, kurie visokių sensacijų pavidale išmarginti pranešimais apie biaučius atsitikimus, mirgą eilutėmis, kartais vaizdeliais, karikatūromis, į kuras drovu net žiūrėti. Kaip tai yra pavojinga ypač jaunumenei, kurios amžiaus karštis daro sunkesniu susivaldymą, visi gerai žinome.

Yra laikraščių, leidžiamų naudingoms žinioms skleisti tarp "ūkininkų", bet drauge permirkusių krikščionybės panieka: visos tikybos esančios lygios, tikyba esanti privatus asmens dalykas, šiandien gana esą mokslo, tikybos neboreikia... Bažnyčia pašiepiama, kaip įstaiga, trukdanti žmonių apsišvietimui, gerovei, kunigai vaizduojami, kaip pataikaują turtuoliams, o darbininkus norį laikyti skurde, lyg negirdėtų Bažnyčios skelbiamos tiesos, kad sulaukymas tarnams ir darbininkams užmokesnio yra nuodėmė, šaukianti dangaus keršto; lyg nežinotų, kad popiežiai ir vyskupai pirmi pakėlė balsą prieš vargšų priespaudą.

Kartais blogi raštai drįsta net piktžodžiauti ant Dievo, vadindami tai tuščiu prasimanymu; jų nuomone žmogus nesąs Dievo sutvertas, bet gamtos padaras, daugiau išsilavinęs gyvulys, neturįs amžino paspyrimo... Jie pajuokia tikėjimą, kaip burtus, vadindami jį nesutaikomu su sveiku protu, vien varginančiu jo šalininkus, trukdančiu tikrą mokslą, pažangą, civilizaciją... Įnirtę skundžiasi, būk tikyba laikanti vergovę protą ir sąžinę, varžanti laisvę ir palaikanti nelygybę.

Tokių straipsnių rašytojai nesąjaukiai laikosi seniai išmėginto bedievio dėsio: "Meluokite, meluokite, vis šis tas prilips"... Tokiu neteisingu tiesos aprašymu

klaidina žmones, kurie neparmano jų tikslų; tyčiomis puola tikybą, žemina jos atstovus — kunigus, suvedžioja lengvatikiams, nemokantiems atskirti tiesos nuo melo. Kartais jų plepalai taip gudriai paduodami, kad ir prapratusiai žmogui sunku pažinti puolimus dorovės ir tikėjimo.

Gal kartais patys stebitės, iš kur toki neapykanta Bažnyčios, kunigų tarp žmonių, ypač tarp vargšų ir darbininkų? Iš kur toki panieka Dievo žodžio, pamaldų apeidimas, apsieidimas sakramentų ėmimo, nepasitikėjimas katalikų pastangomis? Iš kur tiek abejonių, keliamų prieš tikėjimą, toks nežinojimas jo tiesų, toks pamiršimas Bažnyčios nuopelnų?... Žiūrėkite, ką žmonių daugybė skaito, kokių mokytojų kasdien klausos, kieno patarimais naudojasi, nustebsite, kad Bažnyčios ir tikybos pagarbą dar daugiau nesumažėjo.

Daug kas skaito šitokius raštus ir nieko pikto juose nemato. Išpėti atsako: "Nieko pavojingo juose nerandu; bene bus čia per daug atsargumo". Kad tas atsargumas neperdidelis, tuojau pamatysite. Nieku yra kalba tų, kurie sakosi: "Man laikraštis negali kenkti; aš galiu visus skaityti; aš turiu net žinoti, ką kas rašo"... Taip, rasi, galėtų kalbėti žmogus gerai išlavintas, ar labai tvirtų įsitikinimų; bet šitokie šmeišnys reti. Todėl teisingai yra kas ten išsitaręs: "Pasakyk man, kuriuos laikraščius tu skaitai, pasakysiu tau, kas tu esi". Raštų mintys lėtai, bet nuolat sunkiasi žmogaus dvasion ir nejučiomis duoda jai kryptį.

Kas kasdien skaito šmeižtus prieš tikybą, Bažnyčią, tas pamažėli nustos tikėjimo tvirtumo; su jo siela taip atsitiks, kaip su žmogumi, kurs ilgesnį laiką blogai valgo, ar gyvena sugedusiam ore; kas melais minta, jų atmosfera kvėpuoja, tas nepastebėdamas savinasi savotiškas pažiūras ir sveiką savo tikybos gyvenimą užkrečia netikėjimo nuodais. Toks ima nebepasitikėti kunigo žodžiais, skelbiamais sakymoje, susirinkimuose; apeidžia tikybines savo pareigas, maldas, šv. sakramentus... Taip kaskart labiau pasiduoda tikybiniam atšalimui ir pagaliau nustoja tikybos.

"Ar nebus tai perdėta?" pagalvos gal nevienas: "juk žinoma, kad ne viskas yra tiesa, kas rašoma; net sakoma: meluoja, kaip iš rašto; skaitomi tokie dalykai ir vėl pamirštami"... Tokiam atsakau: žino tai ir Bažnyčios priešai, bet jie žino daugiau, ko tu nežinai, kad iš atkartotos melagystės šis tas pasilieka. Del to jie tą pačią netiesą kartkartėmis mini... Laikraščio veikimas panašus į nuolat krentančius vandens lašus, kurie ilgainiui pramuša net akmenį. Nenuginčijamas dalykas, patvirtintas dažno prityrimo, kad geri katalikai, per ilgą laiką beskaitydami blogus raštus, pamažėli pasidarę apsieidėliais, abejučiais, net kartais tikybos priešais.

Gal atsakysi: "Aš žinau savo tikėjimą ir numanu, kaip į tuos prasimanymus žiūrėti, aš nepasiduosi laikraščio įtakai"... Mes visi esame žmonės ir priklausome nuo kitų; yra žinomas biologijos dėsnis, kad žmogaus pusę sudaro mūsų aplinkuma. Blogas raštas yra suvedžiojotjas; kas jį laiko savo namuose, tas pavojingai žaidžia. Tam tinka šv. Rašto žodžiai, kurių teisingumas visose srityse yra patikrintas: "Kas mėgsta pavojų, tas jame pražus". Tik mažą skaitytojų tegali suprasti visus tiesos iškreipimus; jei pagaliau jiems ir nepritarum, tai visgi liktųsi abejonės diegu...

"Sakaisi, tau nieko nekenkia toks skaitymas". Tebūnie taip, nors tai netiesa. Tačiau kenkia tiems, kurie mato tave skaitant: vaikams, tarnams, svečiams, kurie tos rūšies raštus randa tavo namuose ir skaito, manydami, juos esant gerus, nes gauna pas tave. Bet kam įdomaujiesi tuo, kas taip svetima mums katalikams, mūsų tikėjimui, mūsų papročiams? Kam tu klupioji prieš priešus, kad ragautum tariamos jų išminties? Kam, kaip šuo, slaugaisi po jų kojų, kad lažytum nešvarius puodus, kuriuos tau išmeta iš savo virtuvės? Tevalgo patys, ką išsivirė. Mums reikia ieškoti švaresnių valgių, mums tinka pasirinkti grynesnį gėrimą.

Kitas pasakys: "Laikraštis, kurį skaitau, yra mano profesijos organas — Lietuvos "ūkininkas"; aš turiu žinoti ūkio reikalus"... Jei taip daug svarbos dedi savo luomui, tai del ko taip mažą tesirūpini tuo pasaulimu, kurį esi apsirinkęs krikšte? Juk pirmiausia esi krikščionis, Bažnyčios narys, o paskui t esi ūkininkas, darbininkas, mokytojas, valdininkas... Nori turėti savo profesijos laikraštį, gerai; bet pirma pamastyk, kad tavo kataliko pasauliui nepadarytų jis nuostolių; pagaliau apsižiūrėk, rasi tos pačios profesijos kitą laikraštį "ūkininką"...

Trečias sakys: "Aš esu biznis žmogus ir turiu greit sužinoti, kas darosi pasaulyje, sostamiestyje, prekių rinkoje; aš turiu gaudyti "aidus"; tai praneša šitas sensacijų laikraštis". Reikia žinoti, kas vyksta pasaulyje, norint išlaikyti tarptautines varžytines; bet reikia daugiau saugotis, kad sielos neparduotum už lešienę... Atsimink Išganytojo įspėjimą: "Ką padės žmogui, nors jis laimėtų visą pasaulį, savo gi sielai padarytų nuostolį"? Ką padės tau mirštamame patale, kad šį ar tą dalyką sužinojai dvylika valandų ankščiau, bet sielą pražudei amžinai? "Ką žmogus duos savo sielai vaduoti?"

Bus daugiau

Bukime Ištikimi Savo Karaliui

"Tikiu... į Jėzų Kristų, Kursai palaidotas... nužengė į pragarus..."

Pereitame straipsnyje kalbėjome apie Kristaus kančią ir mirtį ant kryžiaus ir kaip garbingas pasidarė kryžius po Jo mirties. Šį sykį kalbėsime apie Kristaus palaidojimą ir ką reiškia žodžiai nužengė į pragarus.

Sykį man teko būti vienoje vietoje bedievių surengtose prakalbose, kur kalbėjo socialistų redaktoriai Michelsonas. Iš visų jo tenai pasakytų nesąmonių, man prisimena viena, girdi: "vėlinas esąs sumanėnis ir gudresnis už Dievą, nes jis darąs Dievui visokius šposus, nemalonumus, o Dievas negalįs jo suvaldyti". Taip p. Michelsono mokiniai bedieviai ištikrųjų mano, kad vėlinas yra gudresnis ir už patį Dievą. Jie iš Kristaus kančios pasidaro sau tokią išvadą, kad vėlinas sugundęs žmogų nusidėti ir Dievas dėlto turėjęs kęsti pažeminančias kančias ir net mirti ant kryžiaus, kad išvaduoti žmogų iš vėlinio vergijos. Dėl tos priežasties matyt, bedieviai yra labiau linkę atiduoti garbę vėlinui, negu Dievui. Žinoma buvusieji tame susirinkime bedieviai nusikvatojo ir smagiai suplojo, manydami, kad jų vadas Michelsonas labai gudriai pasakė.

Kad suprasti, kaip kvailas atrodo tokis Michelsonas ir kitų bedievių protavimas, panaudosime štai kokį pavyzdį. Kartą nueinu į vieno garsaus artisto paveikslų galeriją, pasižiūrėti gražių dailės tvarių — paveikslų. Randu tenai ir daugiau žmonių, atvykusių su tuom pačiu tikslu. Bet buvęs, kur nebuvęs ateina tenai to paties artisto vaikutei ir jam nematant, paėmęs pieštuką pradeda brąžyti ir sudarko vieną iš tenai toje galerijoje gražiausių paveikslų. Artistas pamatęs savo vaiką daktant jo nupieštą paveikslą, jį subarė ir išvarė į kitą kambarį. Ten buvusieji žmonės reikė artistui pasigailėjimą ir užuojautą dėl jo nuostolio. Bet artistas tik nusišypsojo ir pasakė, kad tai mažmožis. Aš, sako paveikslą nuplausiu; kur reiks uždėsiu dažų ir paveikslas bus vėl kaip buvęs.

Nežinau kokį kas iš ten buvusių žmonių turėjo įspūdį, bet visgi manau, kad nė vienas nepamanė, kad tas artisto vaikutei, kurs sudarkė savo tėvo nupieštą paveikslą yra gudresnis ir sumanesnis už savo tėvą artistą, kurs tą paveikslą nupiešė. Sudarkyti gražų paveikslą, ar sugadinti kokį kitą daiktą nereikia didelio proto bei išminties, bile kvailys tą pataikys atlikti.

Dievas yra tasai artistas, Kurs sutvėrė žmogų ant savo paveikslu ir panašumo. Taipgi ir piktoji dvasia buvo Dievo sutvertas, kaip gražiausias angelas ir turėjo didžiausią danguje laimę, savo Sutvėrėjo namuose. Pasidarius Dievui nepaklusni tapo iš dangaus išvaryta.

Atėjęs ant žemės sudarkė Dievo sutvertąjį paveikslą žmogų sugundęs papildyti nuodėmę. Vienok sakyti, kad piktoji dvasia tuomi yra sumanesnė ir gudresnė už Dievą atrodo labiaus kvaila, negu sakyti, kad vaikas, kurs sudarkė artisto nupieštą paveikslą yra gudresnis už artistą, kurs tąjį paveikslą nupiešė.

Jeigu artistas už sudarkimą paveikslu savo vaiką būtų užmušęs, sunaikinęs, tada kiekvienas būtų pasakęs, kad tas artistas yra žiaurus. Dievas yra visagalis ir Jis vėlinį ir nu-

sidėjusį žmogų galėtų sunaikinti, bet Jis to nedaro, nes nėra žiaurus.

Artistu nupieštas paveikslas yra negyvas daiktas, todėl jį kas nori gali daryti; jis yra bejėgis tam pasipriešinti. Gi žmogus yra gyvas Dievo sutvertas paveikslas, apdovanotas protu, išminčia, kurie padaro jam kas yra gera ir kas bloga. Dievas davė žmogui įsakymus ir liepė juos užlaikyti; žada žmogui laimę, jeigu Jo įsakymus pildys, o bausti jeigu tuos įsakymus laužys. Tia įsakymai aiškiai parodo, kaip žmogus turi elgtis, kad Dievui patiktų (apie tuos Dievo įsakymus kalbėsime vėliau). Tačiau žmogui yra duota laisva valia arba užlaikyti Dievo įsakymus, arba juos laužyti. Bet ar būtų išmintinga sakyti, kad žmogus, kurs laužo Dievo įsakymus yra galingesnis ir gudresnis už Dievą, Kurs tuos įsakymus davė.

Jung. Valstybių valdžia turi įstatymus ir sulig Michelsono ir kitų bedievių protavimo išeičių taip, kad pagarsėjęs visgi Amerikoje plėšikas Dillingeris, kurs ardė Amerikos nustatytą tvarką buvo galingesnis ir gudresnis už Amerikos valdžią. Bet atėjo laikas, kada Dillingeris išsitiesė ir mirė Amerikos valdžios nenugalėjęs ir jos tvarkos nesuardęs. Taipgi ateis laikas, kada ir pašai Michelsonas ir visi bedieviai turės mirti ir jie tada pamatys, kad jie turi mirti Dievo nenugalėję ir Jo valstybės nesugriovę.

Tėvo J. Bružiko, S. J. Misijos

Nuo rugpjūčio 26 d. Tėvas J. Bružikas, S. J. vėl pradėjo misijas lietuvių parapijose. Sunkus tai darbas, bet kun. Bružikas nesiskundžia. Jis ne tik skelbia Dievo žodį bažnyčiose, bet ir katalikišką spaudą platina. Jis yra išplatinęs tonus katalikiškų laikraščių ir knygų. Tas darbas jam sekasi. Tai tikrai Bažnyčios Vadas ir

spaudos apaštalas. Tesuteikia Aukščiausis Tėvui Bružikui sveikatos ir ilgo gyvenimo.

Tėvo J. Bružiko Misijos įvyks šiose parapijose:

Spalio 8 iki 21, — 614 W. Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa.

Spalio 22 iki 28, — Jezuit Novitate, Wernersville, Pa.

LDS. Kuopų Susirinkimai

BROOKLYN, N. Y.
LDS. 12 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 21 d., 6:30 val. v., Karalienės Angelų parapijos svetainėje, kampas Robling ir So. 4th gatvių.

Taigi malonėkite visi susirinkti ir užsimokėti duokles, kurie eate skolingi. Nepamirškite ir naujų narių atsivesti prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

C. BROOKLYN, N. Y.
Spalio 21 d., tuoj po sumos įvyks LDS. 10 kuopos susirinkimas. Taigi kviečiame visus narius atsilankyti į šį susirinkimą ir užsimokėti mėnesines. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti.

LAWRENCE, MASS.
LDS. 70 kp. susirinkimas įvyks spalio 21 d., tuoj po 12 valandai. Kviečiame gausiai sueti, nes turime keletą svarbių sumų. Atsiveskite ir savo draugus(es) prirašyti.

PROVIDENCE, R. I.
LDS. 11 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį spalio 21,

WESTFIELD, MASS.
LDS. 111 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 21 d., tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos salėje. Kviečiami visi nariai ateiti. Taipgi atsiveskite savo draugus prirašyti prie šios kilnios organizacijos.

WESTVILLE, ILL.
LDS. 75 kp. mėnesiniai susirinkimai įvyks kiekvieną mėnesį, sekmadienį po 15 d., Šv. Petro ir Povilo bažnytinėje svetainėje.

NEW BRITAIN, CONN.
LDS. 36 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 28 dieną, Svarbu, kad į šį susirinkimą ateitų visi nariai ir bent po vieną naują atsivestų prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

Profesionalai, biznieri, pramonininkai, kurie skelbia "Darbininkas" tikrai verti skaitytų paramos. Visi garsinkite "Darbininką".

Telefonas: Plaza 1350.
JONAS GREBLIAUCKAS
Graborius ir Balsamuotojas
423 S. PACA STREET,
BALTIMORE, MD.

CHAS. B. KUCHAUSKAS
LIETUVIS GRABORIUS
ir Balsamuotojas
637 S. Paca St.
Baltimore, Md.
Laidotuvis patarnauja gerai ir pigiai. Pagrabs paruošiu.
Nuo 75—100—150 ir ankščiau.
Tel. — South 0083

Pažinkime Vaikų Psichologiją

Vaikų laikračių bendradarbis Arėjas Vitkauskas, pagal savo vaikystės atsiminimus, čia duoda vieną psichologinę vaiko pusę: „Na, palauk tu man!“ (Debesų teta).

Teta Agota negera. Kam ji sakė mamai:

— Tas jūsų vaikas labai išdykęs! Žiūrėkite, ką jis daro! Rausia visą paplente!..

O mama tuojau atsakė: — Na gi, pasakysiu aš tėvui! Ką jis ten daro!.. Gaus į pasturgalį!..

Ir užsigaunamai nusikambėjo „Lionkos“ ausyse paskutinis žodis. O juk nesupranta nei teta, nei mama, kad vaikas nieko baisaus nedaro. Vaikas tik nori pažaisi, ankšta jam miesto aplinkybėse, tai jis rausia žaislinius urvelius savo namų sklypo paplente.

Ir tėtis netaip jau galėtų barti dėl tokio darbo. Tiesa, gal per daug jau išknisus paplente, pradėtų griūti tvora, bet juk tiek daug „Lionka“ žemės nedarė. Ne, čia tik tetos Agotos piktybės. Kad ne ji, galėtų sau ramiai vaikas daryti urvelį, kuriame, tarpe gražių stiklėlių, jis laidoja rastą ant plento negyvą žvirblį. Toks jau tas tetos Agotos būdas! Ji ateina, kaip piktoji priežiūra, į namus ir net pagarbos sau reikalauja! Ne, tetos Agotos mylėti negalima!..

Taip galvojo „Lionka“, (taip vadindavo kažin kodėl, ji tėvas), kai prisiglaudęs prie atviro lango, vasarą, girdėjo atėjusios Agotos kalbą.

Nesmagu pasidarė nuo tetos Agotos kalbos. Nubėgo vaikas į trobą net vandens, dėl to atsitikimo, atsigerti!..

— Lionka! Eik pabučiuok tetai Agotai ranką!..

Vaikas sustojo viduryje įėjimo į kitą kambarį, pažiūrėjo beprasmingomis akimis, pastovėjo valandėlę, pakėlęs basą vieną koją, lyg kažin ką pagalvojo ir, staiga apsisukęs, išbėgo lauk.

— Lionka!.. — pasigirdo įsakomas motinos balsas, bet vaikas nubėgo per

griovio tiltelį atgal prie savo darbėlių: tyčia nubėgo, girdėjo ir negrįžo...

Nebetaip smagu pasidarė vaikui toliau bežaisti. Nebevyko tverti tvorelės, griuvo urvelio kraštai!..

Kai teta su mama išėjo į kiemą ir prie durų kalbėjo, atsisveikindamos, „Lionka“ atsisukęs bailiai pažiūrėjo į jų pusę. Motina pamatė jo žvilgsnį, tarpe savo kalbos šuktelėjo jam:

— Na palauk tu man!..

Šiurpuliui per kūną nubraukė motinos grąsinimas. Nežymiai, bailiai, nesilino vaikas nuo savo žaidimo vietos, pagal tvorą, per daržą, už namų, nuėjo į sklypo kitą galą, pasilenkė už saulegrąžų. Širdyje buvo neramu. Ausyse buvo įgrūstas aštrus:

— Na palauk tu man!..

Mato „Lionka“ — teta išėjo. Motina palengva grįžo į trobą. Bet bijo vaikas grįžti.

Atsigulė „Lionka“ ant pievutės gale daržo, neramiai galvoja.

— Tėtis piktas, mama pikta, teta — pikčiausia!.. Nebėra to ramumo, su kuriuo savo žaidimą buvau pradėjęs!..

Žiūri vaikas aukštyn. Ten gražu: melsva, platu! Ten tur būt piktumo nėra!.. Štai, tiems debesukams niekas nedraudžia visai pažaisi, iš savęs visokių pavidalus daryti!.. Tai kaip arkliai, tai kaip didieji namai!.. Iš tolimo dangės krašto plaukia juoda krūva. Juoda tokia pikta!.. O gal tai ir yra debesų teta?!.. Agota!..

Parėjo iš miesto tėvas. Prieš įeidamas į kiemą sustojo vietoje, apsidairė, ilgiau vienoje vietoje pastovėjo!.. Gal jis mato „Lionkos“ žaislą!..

Nuėjo tėvas į trobą. Norėtų vaikas bėgti ten, gal šandie tėtis geresnis, gal kažn idomaus dabar pasakojas iš miesto!.. Bet baugu!.. Debesų teta plaukia dangėje artyn. Artyn ir — piktybė.

Tėvas išėjo į kiemą: — Lionka!..

— Aš čia!.. — išspruko per baimę vaikui.

— Ką tu pridarei ten?!..

Ir vaikui dingt į galvą: — Tetai rankos nebučia vau!..

— Na, palauk tu man!.. — sušunka tėvas ir tuojau pridėda, — Marš į trobą!..

Kur tau eis vaikas dabar į trobą. Susitraukė, lyg tėvo rankos pasiekiamas, tyli. Tėvas muš, kai ateisi!..

Nuėjo tėvas į sandelį, pabuvo, išėjo. Pažiūrėjo į viršų, vėl sušuko:

— Lionka, na-mo-o!..

O aukštai debesų teta jau visai čia pat pakibo. Kai tėvo kieme nebeliko, šmelstelėjo ore keli lašai. Lietus!..

— O gal tėtis nepiktas?!..

Gal jam šandie patiko Lionkos žaidimas?.. Juk kartais jis nesibara. Gal todėl ir šaukė: „Ką tu pridarei ten?!..“, kad jam patiko graži tvorelė prie stiklėlių papuošto urvo!.. Ne, ne!.. Tai kam tuomet būtų tėtis sakęs: „Na palauk tu man!..“ Vadinasi, teta įkvėpė mamai pasakyti tėvui, kad Lionka kažin kodėl reikia mušti!.. Tėvas dabar pašruošė tetos piktumo vaisius įvykdyti!.. Gal jis iš sandelio ir kietesnį seną diržą susiėkojęs nusinešė į trobą. Todėl taip kviečia Lionką į trobą!..

— Dun, dun, dun, drun!.. — sudundėjo aukštai ir sublykčiojo platus žaibas.

Ne, neis Lionka į vidų! Tegul sulyja, sušlampa vilgai, bet neis!.. Stambūs lašai nuvijo ji po kreivų gluosnių, kuris iš kitos griovio pusės pasilenkęs pauksnį teikia. Dar ir dar sudundėjo ir trinkelėjo griausmas.

— Lio-o-on-ka!.. I vi-du!.. — pikta pašaukė išėjusi į kiemą motina.

Vadinasi, laukia ji mušti. Ne, ne, neis Lionka, neis visai į trobą!.. Neis ši vakar, neis rytoj, — geriau čia likti!.. Likti ir likti!.. — Lionka!.. — nukirstai dar sušuko motina.

— Dun, dun, dun, drun, dun!.. — nuvirto iš aukštumos debesų teta ir žaibo botagu pliekė Lionkai!..

Kai griausmo garsai rindinėjo padangėje likučius, Lionka jau nebegirdėjo. Nebegirdėjo jis kai motina, pikta sugrįžusi į trobą, pridėjo: — Na palauk tu man!.. „Lionka“ gulėjo nufrenktas griausmo. Ji nutrenkė debesų piktoji teta, kai jis, bijodamas tėvų lindėjo po senu gluosniu. Gal piktoji teta Agota eidama pagalvojo apie Lionką, kad jam „reikia perepos“, kad tuojau iš aukštyn žaibo botagas perpliekė būgiojantį Lionkos kūną!..

Lietus inirtusiai plovė „Lionkos“ padarytą iš žemių tvorelę ir stambūs lašai gniužtai nuo gluosnio apibėrė nebegyvą, per akimirksnį ištemptą ir sustingusį veidą!..

Ar. Vitkauskas

O, Vilniaus nepamiršk, Lietuv! Čia ne tik tavo praetis, Čia tavo ir ateitis.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Pagerbė Kleboną

So. Chicago, Ill. — Spalio 4 dieną išpuolė mūsų klebono kunigo Pranciškaus J. Vaitukačio vardadienis. Iš ryto buvo malonu būti Šv. Juozapo bažnyčioje, kur 8 val. pats gerb. klebonas laikė šv. mišias prie gražiai gyvomis gėlėmis išpuošto altoriaus. O dar maloniau buvo matyti, kienė, akomponuojant p. lei Skyriutei.

Kadangi šis Pranciškaus malonus bankietas buvo mūsų parapijos klebono pagerbimui vykdomas dėl jo dviejų sukaikių, būtent, 15 metų kunigavimo, 20 metų literatinės darbuotės, prie to ir vardinį, ta proga buvo pavesta žymioms kalboms. Ispūdinčiai kalbėjo: D-ras Rakauskas, adv. Grišius, kun. Mačiulis ir kiti. Gale kalbėjo pats klebonas kun. Pranciškus J. Vaitukaitis, nuoširdžiai visiems dėkodamas už malonų ir garbingą pagerbimą; taip pat dėkojo ir už gražias dovanas.

Po vakarienės, prie smagios muzikos tęsėsi pasilinksminimas iki vėlumai. Ir visi, kurie atsilankė, gerėjosi ir buvo patenkinti. Kito tokio žavaus ir įspūdingo bankieto ir pasilinksminimo Šv. Juozapo parapijoje dar nebuvo lygaus ir tur būti ilgai nebus. Visiems parapijonams ir atsilankusiems buvo be galo smagu minėti parapijos Pranciškaus vardines, o dar maloniau buvo pagerbti visu mylimą ir populiariu Šv. Juozapo parapijos kleboną, mūsų išeivijos atsidadavusį darbuotoją, visuomenininką, literatą, vada. labdarį, ganytoją ir apaštala.

Rikių Antanas

LOWELL, MASS.

VALIO CHORAS!!

Perėitą savaitę vargoninkas p-nas Šlapelis sušaukė abu chorą — reikią atostogos pasibaigę — prasidėjo rimtas darbas.

Per pirmą praktiką duotas gražus sumanymas — nupirkti mozaiką langą bažnyčiai. Visi nutarė dirbti išvien ir rengti visokių parengimus.

Didysis choras pirmiau pasirodys! Jis rengia milžiniškus šokius lapkričio 17 d., „Knights of Columbus“ salėje — bėja, verta pažymėti, kad tą salę yra viena iš gražiausių ir geriausių Lowellyje.

Mažasis choras rengia teatrą, kuri suvaidins pabaigą lapkričio m.

Kai pamatai kaip tie mūsų abu chorai prie darbo sugrįžo, kokį parodo nepaprastą veiklumą ir norą dirbti — gerbiame, tikiems žmonėms neužtenka paprasti pagyrimo žodžiai „gerai, gerai“, bet reikia iš visos krūtinės

jausmingai šūkterėti: „Valio! Valio! Choristams!“

Sveiksta

Po pavoingos operacijos mūsų klebonas kun. Strakauskas buvo blogoj padėtyj.

Dėku Dievui, jau grįžta senovės laikų jo turtas — sveikata.

Jau savo pareigas, bažnytinės ir kitas, atlieka pats.

Mums lowelliečiams privalu už jį pasimelsti, kad pilnai pasveiktų.

Iš darbo lauko

Po streikų darbai, reikia pripažinti, pagerėjo. Beveik visur dirba po du „shift“.

Bet dar yra daug žmonių be darbo.

Dabar norinčiam gauti darbą, reikia tą darbą žinoti. Tat sunku nedirbusiam susirasti bile kokį darbą.

Jaunimui gi yra gera proga. Jis gali eiti vakarais į „Lowell Textile School“. Ten dykai moko — reikia mokėti tik už knygas ir kitus mažesnius.

Ten galima išsimokinti varyti mašinas, piešti ir kitų darbų.

Jaunimas būtų gudrus, jeigu tuomi pasinaudotų.

Sunkiai Serga

Tarp mūsų, p. Šilauskienė labai sunkiai serga. Jau kiek laiko praėjo — operaciją darė — moteris vis tebeserga.

Matyti, kad šio pasaulio daktarai negali jai pagalbėti — reik visiems prašyti teisingiausio ir geriausio Daktaro — Dievo, kad Jis jai pagalbėtų ir sugrąžintų sveikatą.

Sveikinu Jaunavedžius!

Panelė Zofija Žemaičiūtė ir Ponas Juozas Gumbavičius iš Haverhill įstojo į moterystės luomą.

Ponai Gumbavičiai apsigyvens Haverhill, Mass.

Sveikinu ir linkiu geriausių pasekmių jaunavedžiams — lietuviams.

Abu pavyzdingi katalikai ir geri lietuviai.

Galima tikėtis iš jų geros ir doros lietuviškos šeimynos.

Linkėjimas

Linkiu nuoširdžiai panelę T. Aliukoniutei, naujai korespondentei anglų laikraštyje — „Lowell Evening Leader“.

Ji veda skyrių, pavadintą: American — Lithuanian News of Lowell.

„Rūdininkas“

MISKELIS

1. Išėjau į mišką, Išgirdau ten paukštelių, Taip linksmai, linksmai jis čia! Priėjau prie upelės, [bėjo. Kur augo lelijėlės, Ir vanduo smagiai gurguliavo.

2. Pamačiau ten žvėrelių — Lapių, kiškių ir briedžių Ramiai sau ieškojančių maisto. Viskas taip gražu, malonu — Kam skirtis su miškėliu? Jame pastatysiu sau trobą! Raulas Sakalas

Dvasia daro kūną turtiną. Šešpyras.

SUDYGE BULVĖS NUODAI

Ką Rašo Vienas Gydytojas

Dažnai tenka skaityti ūkiškuose laikraščiuose veterinarų išpėjimus nešerti gyvulių apdugusiomis bulvėmis. Karvės ir kiti gyvuliai tokiom bulvėm apsinuodija ir suserga. Tai dažnai atsitinka pavasarį, kai bulvės ima leisti diegus.

Bet „Medicinos“ žurnale vienas gydytojas paduoda kelis atsitikimus, kada jam teko gydyti žmones tokiom bulvėm apsinuodijusius. Gydytojas rašo: Į Žeimelio savivaldybės ambulatoriją buvo atgabentas 30 m. stopraus kūno sudėjimo vietinis eiguilis A. Išblyškęs, veido ir rankų oda drėgna, nepilnos sąmonės, protarpiais traukė mėšlungiai. Iš viso matyti — ūmus užsinuodijimas.

Paaikėjo, kad ligonis susirgęs staiga, anksti rytą, o prieš tai buvo sveikas. Prasidėjo vidurių skausmai, viduriai pasileido ir vertė vėmti. Jis buvo valges pieno ir bulvių.

Gydytojas pavartojo tam tikrus vaistus ir po 4 — 5 val. eiguilis jau galėjo eiti namo. Vadinasi, sugydė žmogų, kuriam gal ir mirti būtų tekę, nes širdis vos vos plakusi.

Tame pačiame gydytojų laikraštyje jis paduoda dar porą atsitikimų, kaip žmonės, užvalgę sudygusių, pažaliavusių bulvių susirgo.

Užtenka 5 gramų ir mirtis.

Nuodai, kurie randasi sudygusioj bulvėj yra vadinami solaninu. Kurioj bulvės vietoj jie randasi? Manoma, kad žievėj, kuri yra žalsvos spalvos. Jie labai stiprūs. Užtenka 5 gramų ir žmogus miršta.

Saloninas iš pradžių užnuodija virškinamo taką gleivės, toliau paralyžuoja nervus (atsiranda mėšlungiai) ir pagaliau paralyžuoja širdį.

Taigi reikia saugotis sudygusių bulvių. Netik nevalgyti bet ir gyvuliams nešerti.

Gerb. skaitytojų ir prietelių nuoširdžiai prašome remti tuos profesionalus ir biemerius, kurie skelbiai „Darbininke“. Nuėję daryti kokį biznį pasakykite, kad matėte jo skelbimą „Darbininke“. Tokiu būdu biemerius dar geriau supras, kad skelbtis „Darbininke“ apsimoka.

PARSIDUODA

PIGIAI Namas, 2 štorai ir salūnas (tavern). Geroje miesto vietoje, prie pat jūrą. Savininkas turi išvažiuoti. Kreipkitės prie Mr. A. Bruzevičius, 384 Grand Avenue, New Haven, Conn.

Kad Turėti Teisingą Valdžią

BALSUOK UŽ RESPUBLIKONŲ TIKIETĄ

Partija, kuri davė kiekvienai rasei, įsitikinimo ir pavieniui teisingą dalybą

GASPAR G. BACON
GUBERNATORIUS

JOHN W. HAIGIS
LEIT. GUBERNATORIUS

ROBERT M. WASHBURN
JUNGTINIŲ VALSTYBIŲ SENATORIUS

Frederick W. Cook
Valstybės Sekretorius

Oscar V. Dionne
Iždininkas

Alonzo B. Cook
Auditorius

Joseph E. Warner
Generalis Prokuroras

Respublikonų Valstybės Komitetas George G. Tarbell, Lincoln, Mass.

Žinios Iš Lietuvos

DABARTINIS LIETUVOS IZDO STOVIS

Šiais metais per pirmąjį pusmetį Lietuvos valstybės ižde yra gauta 114 milijonai litų pajamų, o praėjusiais metais per tą patį laiką buvo gauta 106 milijonai litų. Tuo būdu šių metų valstybės pajamos yra 8 milijonais litų didesnės už praėjusius metus. Jos padidėjo daugiausia todėl, kad padidėjo muitai už įvežimus iš užsienių prekes.

Nors šiais metais bendroji pajamų suma yra žymiai didesnė už pernykščią, bet vis dėlto yra ūkio šakų, kur iždo pajamos šiek tiek sumažėjo. Beveik 10% sumažėjo pajamos iš degtinės monopolio.

Valstybės iždo išlaidos šių metų pirmame pusmetyje, yra beveik tokios pačios, kaip ir pernai. Būtent, praėjusiais metais iš viso išleista 111,3 milijonai litų, o šiais metais — 111,9 milijonai litų. Tuo būdu praėjusiais metais proporcingai imant, išlaidos buvo apie 5 milijonus litų didesnės už pajamas, o šiais metais pajamos daugiau, kaip 2 milijonais litų yra didesnės už išlaidas.

Iš šių viešų davinių galima spręsti, kad šiais metais Lietuvos valstybės iždo stovis yra žymiai geresnis, negu praėjusiais metais tuo pačiu laiku.

DAR APIE GAISRĄ LUOKĖJE

Tokio milžiniško gaisro, koksai įvyko Luokėje, pastutinių kelių metų laikotarpį mūsų krašte nepasitaikė, Matę pasakojo, kad visas miestelis gaisro metu atrodė lyg didelis ugnies ežeras. Vaidas po gaisro nepaprastai šiurpus.

Gaisrui sąlygos Luokėje buvo labai palankios. Paprasti mediniai namukai šiaudiniais stogais buvo statyti vienas prie kito. Šalia jų buvo daugybė kitų pastatų, pilnų malkų, pašaro ir šiaip lengvai degančios medžiagos. Be to, ir namai, o ypač jų stogai, buvo gerokai išdžiavinę sausros. Ugnis dėl to plėtėsi nepaprastu smarkumu, nuo vieno namų perskandama ant kitų per kelias sekundes.

Liepsnai persimetusi į kitą aikštę pusę (per 70 metrų platumo tuščią tarpą), užsidegė benzino sandėliai. Benzino statinės nuo karščio sprogo, išmesdamos kibirkštis ir liepsną ligi kelių dešimčių metrų aukštumo. Oro srovės kibirkštis tuoj išskleidė, ir akimirksniu suliepsnojo antroji miestelio pusė iš karto keliose vietose.

Kovoti su ugnimi nebuvo jokios galimybės. Vietos gaisrininkai turi vos vieną rankinį siurblį ir apie 50 metrų žarnos. Su tokiais žaisleliais jie nieko negalėjo padaryti. Bet ir atvykus geresnėms komandoms, gesinimo dar-

bas buvo neįmanomas. Netoli miestelio nėra upės, nei jokio tvenkinio. Šuliniai buvo ištuštinti per kelias minutes. Be to, priejimą prie degančių namų apsunkino nepaprastai karštis.

Iš viso sudegė apie 150 pastatų. Daugiau kaip 12 ha plote juoduoja vien tik degėsiai. Iš stambesnių pastatų sudegė žydų sinagoga, mokykla, pirtis, valstybinės degtinės parduotuvė su visa degtine. Be pastogės liko 200 šeimų.

Nukentėjusiems sušelpiti jau suorganizuotas komitetas, kurį sudaro kun. Danisevičius, viršaitis J. Atkočiūnas, ūkininkai Kirlys, Poškevičius, Savickas ir Petkevičius.

Nukentėjusieji dabar gyvena mokyklose, elgetyne ir miestelio pakraščiuose likusiose daržinėse. Maistą kasdien aprūpinama apie 400 asmenų. Maistą pristato apylinkės ūkininkai.

PABALTIO VALSTYBIŲ SVORIS ŽYMAI PADIDĖJO

Neseniai pasirašius armėnų politinio bendradarbiavimo sutartį per Lietuvos, Latvijos ir Estijos šių valstybių politinis svoris tarptautinėje politikoje žymiai padidėjo, nes ši sutartis žymia dalimi yra įterpta į Europos aktualios politikos rėmus. Kiekvienu momentu ši sutartis turės juntamos įtakos Rytų Europos politikos kryptį ir turinui. Tai įrodo ir tarptautinės spaudos gyvas susidomėjimas šiuo įvykiu. Vadina, ateityje svarbesniais momentais didžiosios pasaulio valstybės, kalbėdamos apie Rytų Europą, turės rimtai skaitytis su šios sutarties pasirašytojais — Lietuva, Latvija ir Estija, — kurie dabar visur galės vienybėje pareikšti.

Pabaltijo valstybių sutartis sudaryta mažosios santarvės pakto pavyzdžiu, ir ji laikoma žymiu patarimu Europos taikai. Pasaulis turės skaitytis su Baltijos bloku, kaip su vieninga valstybe, nes jos reikšmė ypatingai pasireiškė užsienio politikos klausimuose. Dabar didžiosios valstybės negalės kalbėti apie mažąsias Baltijos valstybes. Dabar Baltijos jūros pakraštįje atsirado stiprus vieningas frontas, kuris virst nepriklausomiausiu faktorium Europos gyvenime.

Baltijos valstybės daugiau nenori būti žaidinio sviedinių didžiųjų valstybių rankose. Jos vis labiau ir labiau susiglaudžia, kad didelių politinių įvykių atžvilgiu savo saugumo ir ateities reikaluose virstų pastoviu vienetu.

Lietuvoje Baltijos valstybių sutarties pasirašymas buvo labai gyvai ir su susidomėjimu sutiktas. Nežiūrint įvairių srovių, vienokių ar kitokių politinių nusistatymų, visi Lietuvos gyventojai pripaži-

no, kad ši sutartis visoms trims Baltijos valstybėms yra labai naudinga ir šiuo momentu net būtina. Sutartis nežiūrint, kad ji išėjo iš Lietuvos iniciatyvos, neskriaudžia nei vienos Baltijos valstybės, bet visoms duoda lygias teises tuose pačiuose politikos klausimuose.

Kai kuriuose šių trijų valstybių sluoksniuose dabar sakoma, kad politinės sutarties yra per mažą. Visoms šioms trims valstybėms reikia sudaryti glaudžią karišką, bendro apsiginimo ir ekonominę sutartį. Juk iš tiesų politinis bendradarbiavimas yra labai reikšmingas tik taikos metu. Tačiau karo metu neturint bendros apsiginimo sutarties, mažoms valstybėms kiekvienai atskirai būtų labai sunku gintis nuo didžiųjų kaimynų puolimų. O galimybę atsitikimui atvejui, tiek Lietuvai, tiek Latvijai ir Estijai, iš tų pačių kaimynų yra lygūs pavojai.

Tsb.

LIETUVOS PREZIDENTAS KAUNO KALĖJIME

Ne tik prieškariniais laikais, bet jau nepriklausomos Lietuvos dabartiniam Lietuvos Prezidentui Antanui Smetonai teko nukentėti ir net kalėjime būti. Kas dedasi laisvėje kaliniams nevisuomet paslaptis. Jis dažniausiai viską sužino. Tad sužinojo, kad yra areštuotas pirmasis Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona, tada laikraščio "Lietuvio" redaktorius. Tai buvo 1924 metų rudenį, gražų šviesų rudenį dar nenubėrusį nuo kaštų pageltusį lapą.

Antaną Smetoną atvedė į Kauno kalėjimo ketvirtą skyrių, berods, 76 kamara. Atvedė pats kalėjimo viršininkas Šabas, ir vienas valdininkas. Kamera buvo nedidelė, tačiau švari. Joje gyveno tik vienas kalinys, lietuvis B. nuteistas, rodos, už valdiškų daiktų pražudymą karo metu. Tačiau to kalinio nusikaltimas buvo nevisai aiškus. Visi tai kalinį gerbė ir net pati prokuratūra jį laikė doru žmogumi.

Smetona kalinio nepasmerkė. Vos tik durys atsidarė, jis savo kameros draugą širdingai pasveikino:

— Tai čia tik mudu dviese? — paklausė Smetona kalinio B.

— Taip, pone Prezidente, atsakė kalinys. Mūsų skyriaus durys laisvos. Jeigu nuobodu, galime ir po koridorių pasivaikščioti.

Nereikia manyti, kad tokią laisvę buvo specialiai Antanui Smetonai duota. Tame skyriuje anais laikais kalėjo inteligentai, kalėjime dirbantieji raštininkai. Jiems buvo duodami ir palengvinimai.

Rytojaus dieną visuose skyriuose pasidarė didelis judėjimas. Moterys, penktasis ir politinis skyrius visokiais būdais stengėsi pamatyti pirmąjį Lietuvos Prezidentą. O jau svar-

biausia, tai daugumas spėjo per naktį prirašyti visokių skundų, bijografių ir prašymų.

Skalbėja Dobilienė nu-teista 10 metų kalėjimo už vyro nužudymą, parašė ilgiausią "apysaką" apie tai, dėl ko ji nužudė savo vyrą, pagarsėjęs banditas Stukas žadėjo pasitaisyti ir prašė atsiųsti jam tabako, lenkas Savickas įrodinėjo, kad jis yra išgelbėjęs daug Lietuvos kareivių ir prašė jam bausmę sumažinti. Net vienas nepilnametis, nuteistas už savo tėvo apvogimą 3 mėnesiais, parašė griaudų laišką, pasizadėdamas užmušti generolą Želigovskį, jei tik jis bus laisvės išleistas. Žodžiu, visi, kas tik nesiorientavo, kur, kaip ir kada galima kalinį užtartį, visi, ar kas to buvo vertas, ar ne, rašė ilgiausius lapus ir visokiais būdais stengėsi pirmąjį Prezidentui įteikti. Visokie šlavikams ir šiaip kaliniams, kurie turėdavo teisės kalėjimo kieman laisvai išeiti, įteikdavo savo skundus ir brangiausią, kas yra kalėjime — tabaką apmokėję prašydavo, kad nematant įmestų į Antano Smetonos kamara, nes jis pasivaikščioti į kiemą neišėdavo. Bet nei vienam padaryti to nepavykdavo. Vieni bijojo bausmės, kiti šiaip neįstengė savo uždavinio atlikti.

Pagaliau buvo išrinktas kalinių delegatas, buvęs vargoninkas Kvietauskas. Jis turėjo nueiti pas pirmąjį Prezidentą ir žodžiu pasakyti ko kaliniai nori. Jis pareiškė Prezidentui nuo visų kalinių užuojautos.

Antano Smetonos gyvenimas kalėjime buvo pilnas, paprastas ir neįvairus. Dieną jis skaitydavo laikraščius, išėdavo pasivaikščioti po koridorių, vilgterėdavo į vieną kitą svetimą kamara, susipažindavo su kaliniais. Gerai Antaną Smetoną nuteikė kanaaninko Tumo — Vaizganto protestas valstybės teatre. O buvo taip: pilname publikos teatre dalyvaudant antrajam Lietuvos Prezidentui Stulginskiui ir ministeriams, prieš patį vaidinimą, Vaizgantas atsistojo iš pirmųjų eilių ir visu balsu sušuko: "išleiskit pirmąjį Lietuvos Prezidentą". Tą įvykį atsimindamas Antanas Smetona iš visos širdies juokdavosi... Politinis kalinys Paškevičius kalėjime ruošė vestuves. Jis kalėjo drauge su tėvu, kuris per dieną dienas nieko kito nežadavo, o tik meluodavo, kad jis yra kunigaikščio Paškevičiaus giminė ir savo laikų padovanojo šventam Tėvui brangų briliantą... Paškevičiaus sužadėtinė buvo jau išėjusi į laisvę ir iš Teisingumo ministerijos gavo leidimą ištekti kalėjimo bažnyčioje. Paškevičius rinko sau pabrolį ir svajoję gausias savo mylimą, tuoj po šliubo pabučiuoti.

— Šiuo metu visoje Lietuvoje yra 478 durpynai, 65,648 hektarų ploto. Apskaičiuojama, kad juose šlapio durpių išteklis siekia arti 2 milijardų kubinių metrų. Durpių kasimas rankomis šiemet jau užsibaigė. Netrukus užsibaigė kasimas ir mašinomis.

— Lietuvos saugumo policija paskelbė sąrašą, paieškomų vokiečių, kurie kaltinami priešvalstybiniu veikimu ir vachmistro Jasučio nužudymu. Iš viso yra paieškoma 16 nuo teismo pasislėpusių vokiečių.

— Šiuo metu visoje Lietuvoje yra 478 durpynai, 65,648 hektarų ploto. Apskaičiuojama, kad juose šlapio durpių išteklis siekia arti 2 milijardų kubinių metrų. Durpių kasimas rankomis šiemet jau užsibaigė. Netrukus užsibaigė kasimas ir mašinomis.

Tačiau įvyko tragedija. Nuo trečio aukšto jis išmetė savo sužadėtinę lai-

ką į gatvę ir užtai tapo padėtas karceryje. Karcery septynios dienos, o kaip tik tą paskutiniąją turi būti jo šliubas.

Ką daryti? Senis Paškevičius ima popierio ir rašo prašymą... O kalėjime paslapties nėra... Apie tai sužinojo kalėjimo administracija ir nenorėdama, kad pirmasis Prezidentas tokius dalykus žinotų, Paškevičių iš Karcerio paleido, bet užtai... trumpai nukerpa jam plaukus. Kyla dar didesnis skandalas, Paškevičius vos nenusižūdė iš sielvarto. Tik kai kalėjimo viršininkas pažadėjo Paškevičiui leisti su savo žmona visą valandą pasikalbėti, jis nurimo.

Penkias paras iškalbėjęs, pirmasis ir dabartinis Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona iš kalėjimo buvo paleistas. Tsb.

ŽINUTĖS

— Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona naują Lietuvos kariuomenės vyriausiojo štabo viršininku paskyrė pulk. leit. Stasį Raštikį. Jis yra užsienio-se baigęs aukštusius generalinio štabo karininkų kursus. Daug kariškais klausimais rašo spaudoje. Ligišiolinis vyriausiojo štabo viršininkas gener. Jackus, kaip pranešama, iš šių pareigų pasitraukė dėl nesveikatos.

— Neseniai Alytuje sudegė vienas dviejų aukštų mūrinis namas, kurio pirmame aukšte buvo krautuvės, o antrame — viešbutis ir privatus butai. Sudegė taip pat dauguma buvusio namuose turto. Šis gaisras neapsiėjo be žmonių aukų. Ugnyje žuvo viešbutyje nakvojęs 62 m. senelis Pranas Kokočka, viešbučio tarnaitės sesuo sunkiai apdegė ir nuo kančių mirė. Kiti namo gyventojai šokdami iš liepsnų sunkiai apdegė ir susižeidė.

— Rugsėjo 22 dieną Klaipėdos krašte įvyko sunki autobusų nelaimė. Klaipėdos autobusų bendrovės autobusas, važiuojamas iš Klaipėdos į Palangą visu smarkumu užvažiojo ant medžio. Nelaimė įvyko ties Dargužiais, sugedus autobuso vairui. Šoferis ir 9 keleiviai buvo labai sunkiai sužeisti.

— Lietuvos saugumo policija paskelbė sąrašą, paieškomų vokiečių, kurie kaltinami priešvalstybiniu veikimu ir vachmistro Jasučio nužudymu. Iš viso yra paieškoma 16 nuo teismo pasislėpusių vokiečių.

— Šiuo metu visoje Lietuvoje yra 478 durpynai, 65,648 hektarų ploto. Apskaičiuojama, kad juose šlapio durpių išteklis siekia arti 2 milijardų kubinių metrų. Durpių kasimas rankomis šiemet jau užsibaigė. Netrukus užsibaigė kasimas ir mašinomis.

NOVENA

Prie

Sv. Pranciškaus Asyžiečio

Su

Trumpais Apmąstymais Apie Jo Gyvenimą

Parašė Tėvas Hugolinus Storff, O. F. M.

Vertė K.

Šioji knygelė tinkama pasiskaitymui per visą laiką, o ypač Sv. Pranciškaus Asyžiečio NOVENOS laike.

KAINA TIK 15 CENTŲ SU PERSIUNTIMU
(Siųskite paštos ženkleliais)

PASTABA: Užsisakant didesnis skaičius duodama žymios nuolaidos

"DARBININKAS"

366 W. Broadway

So. Boston, Mass.

— Klaipėdos krašto gubernatorius Navakas nedavė leidimo gyventi krašte 9 svetimšaliams kunigams. Jų buvo 7 vokiečiai ir 2 rumunai. Leidimas jiems gyventi neduotas todėl, kad jie bažnyčią išnaudojo agitacijai prieš Lietuvos valstybę. Visi jie buvo liuteronų kunigai.

— Rugsėjo 22 dieną pasibaigė Kaune buvusi didelė tarptautinė geležinkelio konferencija. Pažymėtina, kad joje, tarp kitų, dalyvavo ir 2 lenkų atstovai.

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS

TRYS MULO BURBULAI

Rugpjūčio 5 d. Vilniaus apygardos teisme buvo nagrinėjamos trys lietuvių "politinės" bylos: M. Lunecko, Pov. Eidukonio ir J. Krasausko. Visi trys buvo kaltinami nelegalių vaikų mokymu.

M. Luneckui bylą buvo sudaręs Varėnos v. policininkas Jaszel, kuris pernai gruodžio 13 d. Kašėtų km., "Ryto" skaitykloje rado susirinkusius devynis to kaimo vaikus ir tą pačią progą padaręs kratą surado keturis įvairių mokslo dalykų sąsiuvinus. Turėdamas tokius "aiškusius" "nusikaltimo" darbo įrodymus Jaszel sustatė protokolą ir rezultate Vilniaus - Trakų apskr. storasta Lunecką nubaudė 50 auks. Nubaustasis, žinoma, apeliavo. Apygardos teisme paaiškėjo, kad polic. Jaszel Lunecką vaikus mokant nėra matęs, o kratos metu rasti keturi įvairių dalykų sąsiuviniai dar neįrodo, kad visi devyni susirinkusieji vaikai ten buvo mokomi. Vaikams susirinkti skaityklon ir sąvystoviai ką nors skaityti įstatymas nedraudžia, todėl Luneckas išteisinamas.

Eidukonio byla iškilo šiemet vasario 14 d. atsilaukus Valkininkų kometantui į Čižūnų km. "Ryto" skaityklą, kurioje skaitytos vedėjas Eidukonis apie trisdešimčiai susirinkusių kaimo paauglių skaitė parinktą ruošiamam vakarui veikaliuką. Komendantas tų vaikų sueigą traktavo kaip slapta lietuvišką mokyklą. Vilniaus - Trakų apskr. storasta remdamasis kometanto protokolu vedėją nubaudė 50 auksinų. Apeliavus, teismas motyvuodamas, kad Lėnkijos įstaty-

mai vaikams susirinkti vie non vieton ir kad kas jiems skaitytų scenos veikaliuką nedraudžia, Eidukonį išteisino.

Trečia byla buvo sufabrikuota stud. Krasauskui Varėnos polic. Wojczak, kuris pernai Pabarones sodžiuje legaliai mokė vietos kaimo vaikus. Policininkas Wojczak kažkodėl panorėjo užginti, kad Krasauskas moko nelegaliai: jo protokolu suklaidintas apskr. storasta paskyrė tą pačią 50 auks. pabaudą, kurią apygardos teismas taip pat nuėmė.

Jei kas tariasi esąs maldingas ir nesuvaldo savo liežuviu, to maldingumas tuščias. Sv. Jokubas.

Kalėdos Lietuvoje

Reguliarūs, nuolatiniai išplaukimai per COPENHAGĄ. Visi kambariai iš lauko, su maudynėmis.

Informaciją klauskite pas vietinį agentą arba

AMERICAN SCANTIC LINE

75 State Street BOSTON

Nemalimas Išeiktas — Dabar Valgo Viską

Ponas J. K. iš Montreal, Canada rašo, kad jam daug pagelbėjo NUGA-TONE. Turi daugiau gyvyrio ir nebejaudina pilvo skausmų. Tai nėra mokamas gydymas, jis buvo atsiųstas iš liosos jo valia. Daug kitų praneša panašius rezultatus. NUGA-TONE vartojama metų metais kaip pagalba malimo sistemai. Tai yra daktaro receptas ir turi gyduoles, kurios didina malimo organų veikimą. Jei jūsų apetitas prastas arba turi vargo su nemalumu — pamėginkite NUGA-TONE. Pajusite naudą į keletą dienų. Mes žinome, kad patarsit ir kitiems. Mėnesio trymentas už vieną Dolerį. Parduoda visi aptiekos ir su garantija grąžint pinigus, jei būsit nepatenkinti. Nepirmitkite pamainų.

Nuo užkietėjimo imkit — UGA-SOL.

Idealių Lūdosotojų vidurių 25c. 1c 50c.

Frank Ricickio MOSTIS

Kurie kenčia nuo negyjančių žaidimų, užsieniečių ir naujų, kurios daugiausiai pasirodo ant kojų, ir kitų kūno dalių, kurios kurtas užgydomos bet ir vėl atsinaujina. Žaidimų išvaizda, prakūra oda, parausta, pamelinėja, tampa vanduo ir nieži. Kuriam tas pasireiškia, vartokite F. Ricickio Mostis ir jo patarimus, su kuriuos pagalba išgydyt. Mostis kainuoja \$1.00 ir \$2.00. Money Orderis ar pinigais siųskite registruotam laiške.

F. Ricickio gyduolė nuo Vėžio ligos. Ji suteikia didelę pagalbą išvadaus ir iš viršaus, sukuria kraujo būgimą, sustabdo skausmus, išliuosuoja vidurius, atleidžia tenimą ir 24 valandas ir ligonis gauna didžiausią palengvinimą. Gyduolės kaina 1/2oz. — Mostis ir išrašai \$5.00.

Taip pat atsinaujina. Pailas į penkis dienas, jeigu kuriems nebuvo išgydyta. Kaina \$5.00. Kreipkitės šiuo adresu:

FRANK RICICKAS

3 Rose St. Hartford, Conn.

Rytinių Valstybių Žinios

Waterbury, Conn.

Lankėsi J.E. Vysk. Matulionis

Šiomis dienomis trumpai yra lietuvių kalbos pamokos. Ir sekasi! Susirenka iki 30-40 studentų, o tas reiškia, kad už kelių savaitių bus daugiau kaip 50! Gerai jaunime darai, kad myli savo tėvų — bočių kalbą ir stengies ją kuogeriausiai pramokti.

Turime du skyrius: pradinį ir tuos kurie pernai visą žiemą mokėsi. Moko gramatikos, skaitymo ir kalbėti. Kas savaitę studentai turi pasakyti prakalbėles. Neužilgo turėsimis debatus kaip pernai ir vaidinimus. Matyti jaunimas mėgsta užsiėmimą, tik jiems duok ką veikti, o jie darbą prarys.

Švento Vardo Draugijos Fife & Drum Corps.

Senai laukiamas dalykas ir labai pageidaujamas, kad parapija turėtų savo Fife & Drum Corps. Tas galutinai sutvarkyta, nes jau prisirašė apie 40 vaikų ir jau pirmą pamoką turėjo. Tai bus gražios muzikos per žiemą mūsų parapijoje. Jeigu būtume turėję savo parapijos nuosavą Fife & Drum Corps, kai buvo Vytauto Didžiojo sukaktuvių minėjimas, tai daug gražiau ir smagiau būtų lietuviams Miesto gatvėmis pasirodyti. Čia labiausia darbuojasi graborius Jonas W. Stokes. Jisai pats muziku būdamas, pakvietė iš Naugatuck miestuko muziką, kuris yra ekspertas toje srityje. Linkime Šv. Vardo dr-jos Fife & Drum Corps geriausio pasisekimo.

Švento Vardo draugija labai pasigenda kunigo Benedikto Gauronskio, kuris taip gražiai ir stropiai darbavosi, bet liūdnumas virto džiaugsmu, kai klebonas paskyrė kunigą Gradeckį jai vadovauti. Nėra abejonės, kad kunigo Gauronskio pradėtas darbas ir kunigo Gradeckio tęsimas duos gerų vaisių.

Studentų Bowling League Ratelis

Pereitą sekmadienį formaliskai prasidėjo Studentų Bowling Sezonas. Susirinko bowlyti iki 50 asmenų ir matyti, kad šimet yra labai daug norinčių su mumis bowlyti. Tas labiau paragina vadus darbuotis, kad Studentų bowling league - ratelis būtų vienas iš pavyzdgingiausių visame Waterburyje. Yra 10 ratelių toje lygoje ir visi lietuviai. Advokatas Balandas yra pirmininku šios lygos ir jam padeda Pricevičius, Jenušaitis ir kiti. Jonas Grėbliūnas, kuris yra dabar reporteriu Waterbury American, aprašo visus įvykius apie bowling alėys. Paaiškėjo, kad jaunimas kaip Vyčiai, taip ir mokyklos studentai mėgsta bowlyti ir kad ši žiema bus nenuobodi, bet linksmas ir pilna "Good Times". Valio, jaunime! Jūs esate gudrūs ir išmintingi, kad netingite bowlyti ir "believe me", visi bei visos ilgiau gyvenkite ir dar kaip, jeigu tik sveiki būsite!

SPALIŲ 9 MINĖJIMAS

Waterbury, kaip Hartford ir kituose miestuose spalio 9 d. vakare įvyko tam tikras lietuviškas patriotiškas Vilniaus užgro-bimo sukaktuvių minėjimas. Waterbury šiais metais buvo nepaprastai pasėkmingas minėjimas. Susirinko tūkstantinė minia. Anglų spauda tuo labai įdomavosi. Yra žmonių, kurie sako: "Ką čia padarysime? Mes tik nykštukai ir pasaulis nepaiso!" "Is that so?" Waterbury klausėsi ne tik tūkstantinė lietuvių minia, bet ir spauda ir radio WATR. Jei visose miestuose būtų galimy-bės tos propagandos

skelbti, kaip Waterbury, vertinti lietuviškas, o ypatin-gai savo parapijos įstai-gas ir jas remia. Valio, lietu-viai, darykite taip ir toliau.

Šiomis dienomis apsidė šios porelės: Ernest Desauliers su Adėle Žukauskaite; Šnelius su Valaitiene. Mes sveikiname visus ir visas, kurie turi tiek drąsos ir pasitikėjimo Dievui šiais blogais laikais apsigėsti. Kodėl ne? New Deal Provision Market sako, kad jeigu pas juos pirksti tai du pigiau pragyvens, negu vienas. Tai naujas šūkis lietuvių visam Waterbury, nes jeigu vedasi, tai ištik-rųjų praktikoje reiškia, kad jie yra įsitikinę, kad du gali pigiau ir lengviau pragyventi, kaip vienas. Aš irgi sutinku, nes iš tų visų, kurie apsigėdė, visi gerai gyvena ir badu nei viena porelė dar nemirė. Who's next?

Ketvirtadienio vakaras, senoje mokykloje ant antro aukšto, Šventos Dvasios Sesutės - Vienuolės moko merginas siūti. Gir-džiū, kad daug merginų susirenka ir gražiai moko-si. Sesutės yra gabios ir netingi laisvu laiku pamokyti merginas, kurios nori išmokti siūti. Taigi mergi-nos ar moterys ir vyrai gali naudintis ir sveikai praleisti žiemą, tai bowlingu, siūvimu ir lietuvių kalbos pasimokymu.

Waterburiečiai labai liūdi sužinoję, kad aukštai gerbiamas prietelis kunigas daktaras Navickas M. I. C., sunkiai susirgo. Liūdi ir reiškia vilties, kad Tėvelis greit pasveiks. Linki jam gerai pailsėti, o paskui vėl paimti vairą Kolegijoje ir ten, kur jis savo asmenybe, meile dėl jaunimo, katalikybės ir lietuvių yra daug nuveikęs. Waterburiečiai, o ypatin-gai Lietuvos vyčiai gerai atsime-na tą vasarą, kada kleb. kun. Valantiejus važiuo į Lietuvą, o jo vietą užėmė kunigas dr. J. Navickas. Jie atsime-na kaip Tėvelis Navickas atėjęs į Vyčių Klubą, padėjo nuplėšti nuo sienų popieras ir išpopieruoti kambarius.

Šiomis dienomis pas pp. Dubauskus ir gimines ir pažistamus iš Detroit, Michigan, lankėsi pp. Kidulai. Gerai atrodė. Jiems buvo malonu pasirodyti ir pasimatyti Waterbury su savo artimaisiais.

Šiomis dienomis pas pp. Dubauskus ir gimines ir pažistamus iš Detroit, Michigan, lankėsi pp. Kidulai. Gerai atrodė. Jiems buvo malonu pasirodyti ir pasimatyti Waterbury su savo artimaisiais.

Du Malonių Ispūdžių

Viena, kad lietuviai šią žiemą labai įdomiausi bowling alėys ir bowlingu. Tai sveikas ženklas, kad lietuviai nepakliūs į kalėjimą arba į kokias kitas pagandas. Ypatin-gai jaunimas, ne tik rašosi prie lygos, kaip tai: Šv. Vardo, Lietuvos Vyčių, Studentų ir kitų, bet ir pavieniai asmenys bowlingu taip, kad sunku kartais naktimis miegoti, bet kai atsime-ni, kad tai dėl parapijos gerovės daroma, tai viską pamiršti.

Kitas malonus dalykas, tai, kad mūsų suaugusieji ir vaikučiai gausiai atsime-lanko į krūtamuosius pavaikslus. Žinoma, vaikučiams gaila, kad pasibaigė serial The Lost Jungle, bet vaikučiai, bus daug kitokių. Tik susitaukykite sau dešimtukų, o mes jums "lions, tigers ir Mickey Mouses" parodysimė kiek tik norėsite. Labai malonu pažymėti, kad lietuviai labiau ir labiau pradeda į

vertinti lietuviškas, o ypatin-gai savo parapijos įstai-gas ir jas remia. Valio, lietu-viai, darykite taip ir toliau.

Šiomis dienomis apsigė šios porelės:

Ernest Desauliers su Adėle Žukauskaite; Šnelius su Valaitiene. Mes sveikiname visus ir visas, kurie turi tiek drąsos ir pasitikėjimo Dievui šiais blogais laikais apsigėsti. Kodėl ne? New Deal Provision Market sako, kad jeigu pas juos pirksti tai du pigiau pragyvens, negu vienas. Tai naujas šūkis lietuvių visam Waterbury, nes jeigu vedasi, tai ištik-rųjų praktikoje reiškia, kad jie yra įsitikinę, kad du gali pigiau ir lengviau pragyventi, kaip vienas. Aš irgi sutinku, nes iš tų visų, kurie apsigėdė, visi gerai gyvena ir badu nei viena porelė dar nemirė. Who's next?

Ketvirtadienio vakaras, senoje mokykloje ant antro aukšto, Šventos Dvasios Sesutės - Vienuolės moko merginas siūti. Gir-džiū, kad daug merginų susirenka ir gražiai moko-si. Sesutės yra gabios ir netingi laisvu laiku pamokyti merginas, kurios nori išmokti siūti. Taigi mergi-nos ar moterys ir vyrai gali naudintis ir sveikai praleisti žiemą, tai bowlingu, siūvimu ir lietuvių kalbos pasimokymu.

Waterburiečiai labai liūdi sužinoję, kad aukštai gerbiamas prietelis kunigas daktaras Navickas M. I. C., sunkiai susirgo. Liūdi ir reiškia vilties, kad Tėvelis greit pasveiks. Linki jam gerai pailsėti, o paskui vėl paimti vairą Kolegijoje ir ten, kur jis savo asmenybe, meile dėl jaunimo, katalikybės ir lietuvių yra daug nuveikęs. Waterburiečiai, o ypatin-gai Lietuvos vyčiai gerai atsime-na tą vasarą, kada kleb. kun. Valantiejus važiuo į Lietuvą, o jo vietą užėmė kunigas dr. J. Navickas. Jie atsime-na kaip Tėvelis Navickas atėjęs į Vyčių Klubą, padėjo nuplėšti nuo sienų popieras ir išpopieruoti kambarius.

Waterburiečiai labai liūdi sužinoję, kad aukštai gerbiamas prietelis kunigas daktaras Navickas M. I. C., sunkiai susirgo. Liūdi ir reiškia vilties, kad Tėvelis greit pasveiks. Linki jam gerai pailsėti, o paskui vėl paimti vairą Kolegijoje ir ten, kur jis savo asmenybe, meile dėl jaunimo, katalikybės ir lietuvių yra daug nuveikęs. Waterburiečiai, o ypatin-gai Lietuvos vyčiai gerai atsime-na tą vasarą, kada kleb. kun. Valantiejus važiuo į Lietuvą, o jo vietą užėmė kunigas dr. J. Navickas. Jie atsime-na kaip Tėvelis Navickas atėjęs į Vyčių Klubą, padėjo nuplėšti nuo sienų popieras ir išpopieruoti kambarius.

Kun. Dr. Navickas yra nepaprastai darbštus, nu-sižemines ir prisirišęs prie savo tautos žmonių. Tai auksinis pavyzdys! Kaip trūksta tokių lietuvių vadų ir nenuilstančių darbuotojų kaip kunigas daktaras Navickas. Nuva-žiuk į Marianapolį tai Tėvelis Navickas ir Marijo-nai iš paskutinių dalinasi savo broliais lietuviams. Waterburiečiai kaip ir ki-ti iš kitų miestų tai gali geriausiai liūdyti.

Pasimelskime, kad Aukščiausias mūsų vadui kun. dr. Navickui gražintų sveikata, kad jis vėl galėtų taip energingai veikti.

Lemingų Kelionės

Pernai Norvegijoje vėl įvyko lemingų iškeliavimas. Iš kalnų pradėjo bėgti tūkstančiai mažų keistų gyvūnėlių, naikindami visus augalus, kurie pasipainiojo kelyje. Tas Norvegijoje pasitaiko kas treči-ketvirtį metai, bet kodėl — iki šiol nežinia.

Lemingas — nedidelis gyvūnėlis, kiek didesnis už pelę. Jis pelių ir žiurkių rūšies, maitinasi daugiausia augalais. Kažin kodėl jis mėgsta gyventi kalnuose, kame yra kadugių. Su šeimomis lemingai pasilepia mažuose urvuose, maisto ieškoti paprastai eina naktį; eda labai daug.

Lizdą lemingai daro iš sausos žolės. Pirmą vaiką gema balandžio mėnesį, kai laukuose dar nemažai sniego. Po dvejetos savaičių atsiranda kiti vaikai. Veisiasi lemingai per metus keturis penkis kartus, vis turi nuo penkių iki aštuonių vaikų. Paskutinieji vaikai dar akli, o pirmieji jau turi savo vaikų. Žiemą lemingai įsikasa į sniegą, apsaugoti nuo šalčio.

Lemingų iškeliavimas įvyksta daug dažniau, negu paprastai manoma. Nedidelis jų skaičius kasmet iškeliuoja, bet mažai kas pastebi, tik kai ateina "lemingų metai", visi atkreipia į juos dėmesį. Tokiais metais atrodo, kad lemingai veisiasi, kaip kaip blusos: visur jų pilna — šimtai tūkstančių jų nusileidžia nuo kalnų ir eina kur akys mato. Iš kelio nekrypsta: eina per laukus, plaukia per upes ir ežerus; jei pasitaiko miestas, neaplenkia nei jo. Prieš dve-jetą metų jie buvo įsigavę net į Oslo universitetą.

Paprastai lemingas ne-drąsus gyvūnas, bet visai kitoks jis pasidaro iškeliavimas: baimė praužia, jis kabinasi žmogui į kojas ir išsišiepia; jei paklišamas pagaliukas, tai jis taip tvirtai dantimis įsikabiną, jog jį galima pakelti ir visą laiką savotiškai loša.

Kai prasideda iškeliavimas, tai visai akiai seka savo vadus ir niekas nežino kelionės galo ir su kokiomis kliūtimis ir pavojais teks susidurti: eina per ledynus, plaukia per vandens, šoks nuo tiltų...

Gerai laikai ir paukščiams, kurie maitinasi lemingais. Lemingų metais vanagai ir pelėdos atsikrenda į Norvegiją iš visos Europos ir dalinai Azijos. Kažin kokių slaptin-gų būdu jie sužino, jog ten jų laukia didžiausias maisto perteklius. Apie vasaros vidurį plunksnuotų svečių prisirenka tūkstančiai, dešimtys tūkstančių. Iki rudens vanagai ir pelėdos

taip pariebėja, kad vos be-palekia.

Bet ir priešai nesulaiko lemingų prieauglio. Atrodo, jog tuo daugiau jų naikinama, tuo daugiau jų atsiranda. Senovėje žmonės negalėjo tikėti, kad tie gyvūnai paprastu būdu atsiranda: jie manė, kad lemingus numeta iš dangaus dievas Woden.

Perdidelis prieauglis tiek žmones, tiek gyvūnus verčia iškeliuoti. Žmonės iš kalno apsvarto, kur nori keliauti. Gyvūnai keliauja ten, kur gali gauti maisto. Nuo visų kitų gyvūnų lemingai skiriami tuo, kad kuomet jie ima keliauti, tai nežino, kuomet sustoti: keliauja kol žūva.

Jeigu keliauja žiemą, tai sniego pasidaro galerijas ir bando nuo šalčio išsigelbėti. Kad būtų šilčiau, susiglaudžia būriais. Tačiau kankina juos ne tiek šaltis, kiek alkis, nes maisto beveik niekur negalima rasti. Tokiuose atsitikimuose, jeigu kurie iš jų būrio nudvesia, tai gyvieji jį suėda su nagais ir su plaukais...

BADAVUSIEMS VILNIEČIAMS AUKŲ LIKUČIAI PASKIRTI LIETUVOS BIEDNUOMENI ŠELPTI

Šiais metais Vilniaus kraštą buvo ištikęs žiaurus badas. Jautri Lietuvos visuomenė puikiai suprasdama nelaimės ištiktus pavergtus mūsų brolius, kiek išgalėdama jiems padėjo. Visame krašte buvo renkamos aukos grūdais ir pinigais. Tačiau, kaip žinome, lenkai maistą ir javus atsakė priimti, sutikdami, kad iš nepriklausomos Lietuvos į Vilniaus kraštą būtų siunčiami tik pinigai. Todėl suaukotieji ūkininkų javai buvo perduodami valdžios sandėliams, o už juos gautieji pinigai pasiūti į Vilniaus kraštą. Ši badaujančių vilniečių šalpos darba varė tam tikri miestų, valsčių ir apskričių komitetai. Aukos plaukė visą laiką.

Dabar praėjus reikalui šelpti pavergtuosius vilniečius, kai kurių komitetų kasose dar liko nemažas kiekis likučių, tai yra, tos aukos, kurios dar neseniai buvo duodamos. Daurėlis tu komitetu kreipėsi į vyriausiąją badaujan-tiems šelpti komitetą, pra-ėvdam, kad pastarasis su-tiktų, jog tie likučiai būtų išdalinti vargstantiems Lietuvos žmonėms. Ištie-su, savivaldybės visų šėho-ti jau beveik nepajėgia. Todėl ir tai atsižvelgdamas, vyriausias komitetas aukų likučių paskyrė Lietuvos biednuomenei.

Palyginamai nedidelis nuošimtis lemingų besu-laukia pavasario. Ir tie pa-tys paprastai labai suvar-gė ir užsikrėtę ligomis: prasideda tikras maras. Gyvūnas gali atrodyti vi-siškai sveikas, bėga su vi-sais, staiga apsigėdė, su-sitraukia ir — galas. Išli-kę gyvi nuo bado ir ligų lemingai dar bando tęsti nutrauktą kelionę, bet pe-lėdos, vanagai ir kitokie paukščiai bei žvėrys juos greitai sunaikina.

Kai kurie lemingų iškeliavimus aiškina tuo, kad tam tikrais metais jie pasidaro nepaprastai veislūs, bet tyrinėjimais parodė, jog tas aiškinimas neturi pagrindo. Kiekvienais metais lemingai veisiasi maž-daug vienodu spartumu. Iš kitos pusės, lemingų prieauglis nuolat kitėja: tatau pareina nuo jų mir-tingumo.

Mirtingumas pareina ne vien nuo grobuonių paukščių ir žvėrių, bet ir nuo li-gų. Tiems, kurie išlieka gyvi, žinoma, nėra reikalo iškeliuoti, nes maisto netrūksta jiems. Iškeliuoja tik tokiais metais, kai nei ligos, nei kitokie priešai lemingų prieauglio nebesu-laiko. Tos rūšies iškeliavi-mas yra "mirties ir saužu-dystės kelionė", nes beveik nei vienas lemingas neiš-lieka gyvas.

Atpasakojo, Arėjus Vitkauskas

NOTARY Telefonas: STagg 2-5043
PUBLIC
MATTHEW P. BALLAS
(BIELJASKAS)
LAISNIUOTAS
GRABORIUS
660 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

Telephone Stagg 2-4409
NOTARY PUBLIC
ALEKS. RADZEVICIUS
GRABORIUS
402 Metropolitan Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Priešais Apreiškimo parapijos Bažnyčia
Parsamdau Automobilius Vė-tuvėms, Krikštyms ir viso-kiems pokyliams.

ISIGYK SAU NAMUS
I metus laiko NAMAI PA-BRANGS dvigubai. Išmintingi žmonės juos perka dabar. PIRK ir tu! Turime visokių namų: didelių, mažų, be ir su garaisiais ir darželiais. Visose lietuvių apgyventose vietose — Brooklyn, Bronx, Maspeth ir kitur. PAR-DOUAME PIGIAI ir ant leng-vų sąlygų. GALIMA PAPIRKTI UŽ MAŽĄ \$500 pradinį ĮMOK-ŠIMĄ. Likutis kaip renda. Ne-praileisk šios progos! ATEIK ar RAŠYK: SAMAS WITTE — Ad-vokatas ir ANDRIUS FRANCIS — Lietuvių Skyriaus Vedėjas 1440 BROADWAY, New York, Room 2160 arba telefonok Penn-sylvanija 6-8378. Atmink: SAVAS PAS SAVUOSIUS gauna sąžin-ingą patarimą!

Tsb.